

podstawowa jednostka organizacyjna: **Wydział Pedagogiki i Psychologii/Instytut Pedagogiki**
 kierunek studiów: **PEDAGOGIKA**
 dyscyplina: **Pedagogika**
 profil kształcenia: **ogólnoakademicki**
 poziom kształcenia: **Studia pierwszego stopnia**
 numer studiów*.....

EU-7-US95/2018/2019

Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Wprowadzenie do pedagogiki	K_W01, K_W02 K_W11, K_W14 K_U13, K_U17 K_K01, K_K09	Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Warunki jej powstania. Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Związek pedagogiki z innymi naukami. Przedmiot badań pedagogiki jako dyscypliny naukowej w ujęciu tradycyjnym i współczesnym. Dekader edukacyjny, podstawowe pola problemowe, patologie. Obszary permanentnej edukacji. Zakres i treść podstawowych pojęć współczesnej pedagogiki: edukacja, procesy edukacyjne, dyskursy edukacyjne i dyskursy pedagogiczne, pedagogia – pedagogika, doktryny pedagogiczne, ideologie edukacyjne, kształcenie, wychowanie, socjalizacja, kultura i inne. Polsemiczność, historyczna zmienność. Różne rodzaje wiedzy o edukacji jako przedmiocie badań pedagogicznych (m.in. wiedza potoczna, wiedza publicystyczna, wiedza religijna). Teoretyczno - metodologiczne orientacje w myśleniu o edukacji i wytwarzaniu wiedzy o edukacji.
Historyczne podstawy wychowania	K_W01, K_W03 K_W11, K_U06 K_U08, K_U15 K_U17, K_K07	Badania naukowe – wybrane przykłady, rekonstrukcje. Historia wychowania jako dyscyplina naukowa historyczna i pedagogiczna. Powstanie i rozwój szkolnictwa wyższego w Europie i Polsce. Edukacja elementarna w Europie i Polsce w czasach nowożytnych (treści i cele kształcenia, organizacja procesu nauczania). Role społeczne i edukacja kobiet w przeszłości: zapatrywania i praktyka społeczna w przeszłości (od średniowiecza do pocz. XX wieku). Kulturowe obrazy dziecka i dzieciństwa w przeszłości i ich implikacje dla myśli i praktyki edukacyjnej doby przednowoczesnej. Ruch Nowego Wychowania i pałdocentryzm – nowe idee w dyskursie o dziecku i jego wychowaniu i nauczaniu/uczeniu się w dobie nowoczesnej. Rodzina jako środowisko wychowawcze w myśli pedagogicznej i praktyce społecznej w przeszłości.
Teoretyczne podstawy wychowania	K_W01, K_W03 K_W09, K_W10 K_U01, K_U02 K_U10, K_K03	Wychowanie w ramach nauki i teorii naukowych (istota naukowego poznawania wychowania, etapy w rozwoju naukowej wiedzy o wychowaniu, charakterystyka współczesnej naukowej wiedzy o wychowaniu). Humanistycznie zorientowana teoria o wychowaniu.

	K_K09	Orientacje badawcze w teoriach wychowania. Postępowanie w sytuacji wielości teorii wychowania. Kontrolowanie wokół istoty i właściwości wychowania jako zjawiska społecznego. Nieprawidłowości i antynomie w wychowaniu. Antropologiczne aspekty wychowania. Wychowanie człowieka w perspektywie paradygmatu podmiotowości. Aksjologiczne i teleologiczne aspekty wychowania. Relacyjne aspekty wychowania. Prakseologiczne aspekty wychowania - strategie postępowania wychowawczego. Wokół istoty i możliwości pomiaru skuteczności wychowania. Główne środowiska wychowawcze - funkcje, zadania, zakres wychowawczego oddziaływania.
Teoretyczne podstawy kształcenia	K_W03, K_W09 K_W15, K_U02 K_U06, K_U11 K_K02, K_K03 K_K08	Dydaktyka jako praktyka kulturowa i dyscyplina naukowa Podstawowe pojęcia kreujące ramę teoretyczną, przedmiotu oraz ich wzajemne korelacje. Kontekst społeczno-kulturowy uczenia Paradygmaty/nurty dydaktyki. Dyskursy (obszary i rodzaje). Główne nurty myślenia o edukacji i szkole. Kształtowanie się idei dydaktycznej - system dydaktyczny i jego elementy. Rodzaje. Analiza porównawcza. Systemy dydaktyczne (system dydaktyki tradycyjnej - J.F. Herbart vs system dydaktyki progresywno-współczesnej - J. Dewey). Systemy alternatywne. Modele szkoły współczesnej. Alternatywne modele edukacji; projekty edukacyjne, które wpłynęły na ulepszanie systemu klasowo-lekcyjnego. szkoła jako organizacja ucząca się. Uczenie się i jego przebieg. Istota, specyfika, uwarunkowania, prawidłowości i zakłócenia jego przebiegu, różnorodność ujęć teoretycznych procesu uczenia się. (dydaktyka inspirowana behavioryzmem, dydaktyka inspirowana konstruktywizmem, uczenie się w perspektywie socjokulturowej. Behawioralne i poznawcze koncepcje uczenia się i ich konsekwencje dla kształcenia Program szkolny: pojęcie, filozoficzne i psychologiczne podstawy podejścia do programu szkolnego w ujęciu behaviorystycznym, humanistycznym, konstruktywistycznym. Modele, strategie, metody i techniki uczenia się. Style nauczania Organizacyjne formy kształcenia: Organizacja warunków i przestrzeni uczenia się Wyniki i efekty kształcenia. Konteksty i podejście do uczenia się i oceniania. Przesłanki i zmiana praktyk oceniania. dylematy oceniania. Ocenianie formatywne.
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	K_W03, K_W05 K_W22, K_U17 K_U18, K_U19 K_K08, K_K10	Rozwój osobniczy człowieka: - etapy, okresy i fazy w rozwoju osobniczym. Rozwój fizyczny człowieka: - pojęcie rozwoju i kierunki zmian rozwojowych (trend rozwojowy, akceleracja), - aspekty rozwoju fizycznego, - rozwój prenatalny, - rozwój prenatalny, - noworodkowy, niemowlęcy i poniemowlęcy, - przedszkolny i szkolny, - okres dojrzewania i dorastania, - okres stabilizacji,

		- starzenie się i starość. - Czynniki wpływające na rozwój fizyczny: - genetyczne, - środowiskowe, - tryb i styl życia. - Metody oceny rozwoju fizycznego człowieka: - ocena wzrastania (pomiar antropometryczne, siatki centylowe, BMI), - ocena dojrzewania (skala Tannera, dojrzewanie szkieletowe), - wiek rozwojowy. - Czynniki zaburzające rozwój fizyczny. - Rozwój psychiczny człowieka – teorie rozwoju.
Diagnostyka pedagogiczna	K_W10, K_W12 K-W19, K_U01 K_U03, K_U15 K_K04, K_K08	Koncepcja wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży w przedszkolu i szkole podstawowej oraz jej metodyczne konsekwencje dla diagnozy pedagogicznej. Charakterystyka zadań rozwojowych dzieci w okresie uczęszczania do szkoły podstawowej oraz warunków sprzyjających ich realizacji - podstawowe wskaźniki świadczące o tym, że dorośli tworzą dziecku warunki niespecyficzne i specyficzne. Observacja jako sposób poznawania kompetencji społecznych dzieci oraz warunków rozwoju psychospołecznego tworzonych im w szkole podstawowej - wyłanianie zmiennych i określanie wskaźników do arkusza obserwacji bezpośredniej i pośredniej. Wywiad, jako sposób poznawania warunków rozwoju dziecka w rodzinie, w tym zwłaszcza stylów wychowania preferowanych przez rodziców. Sociometryczna Skala Akceptacji jako przykład techniki sociometrycznej służącej poznawaniu kompetencji społecznych dzieci i szans ich rozwoju w grupie rówieśniczej. Ankieta – przykłady zastosowania w poznawaniu postrzegania nauczyciela przez dzieci i własnych z nim relacji. Zjawisko odrzucenia rówieśniczego: istota, wybrane przyczyny i następstwa. Rola dorosłych i rówieśników w powstawaniu zjawiska stygmatyzacji dzieci odmiennych od rówieśników. Projektowanie postępowania diagnostycznego, opracowywanie jego wyników i formułowanie wniosków dotyczących działań opiekuńczych i wychowawczo-profilaktycznych.
Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych	K_W02, K_W12 K_W16, K_U05 K_U09, K_U15 K_K06, K_K08	Wprowadzenie w tematykę wykładów. Metodologiczna tożsamość pedagogiki: - przedmiot badań współczesnej pedagogiki - motywy i źródła podejmowanej problematyki badawczej Charakterystyka procesu badawczego w pedagogice: - zasady i cele badań pedagogicznych - funkcje i typy badań pedagogicznych Komplementarność ilościowej i jakościowej strategii badań: - paradygmaty badań społecznych – analiza wybranej klasyfikacji - triangulacja – pojęcie, rodzaje i warunki poprawności

		Przegląd wybranych metod badań pedagogicznych: - sondaż diagnostyczny - monografia pedagogiczna - studium przypadku
Pedeutologia	K_W07, K_W18 K_U14, K_U21 K_K01, K_K02	Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna, kształtowanie się teorii o nauczycielu). Praca jako kategoria teoretyczna, przemiany jej znaczeń i sytuacji pracownika w instytucjach oświatowych. Rozwój osobisty i zarządzanie karierą zawodową. Konteksty kulturowe, społeczne, ekonomiczne życia oraz związane z nimi wyzwania dla pedagoga- człowieka i zawodów pedagogicznych (charakter społeczny). Start i adaptacja zawodowa pedagoga. Przekonania wychowawcy/pedagoga, a efekty pracy pedagogicznej. Samocena i poczucie własnej wartości.
Psychologia ogólna	K_W04, K_W09 K_U08, K_U14 K_U16, K_K01 K_K02	Najważniejsze nurty w psychologii (psychologia eksperymentalna, psychologia postaci, klasyczna psychoanaliza, behaviorizm, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna) Uczenie się przez warunkowanie (Klasyczne, instrumentalne) i modelowanie Temperament i osobowość: cechy wrodzone i możliwość ich zmiany, wybrane teorie temperamentu i osobowości, różnice indywidualne i ich znaczenie adaptacyjne Problematyka wpływu społecznego: postawy i ich zmiana, konformizm, wpływ grupy Inteligencja: rozumienie inteligencji oraz jej pomiar, różnice indywidualne, mądrość, inteligencja emocjonalna, dzieci wybitnie zdolne
Psychologia rozwoju i wychowania	K_W03, K_W05 K_W18, K_U14 K_U15, K_K02 K_K09	Podstawowe pojęcia w psychologii rozwoju: zmiana, wzrost, adaptacja, obszary i rodzaje zmian rozwojowych, doświadczenia indywidualne, zdarzenia (życiowe i krytyczne), zadania rozwojowe (teoria zadań rozwojowych Havighursta). Czynniki rozwoju psychicznego – dyktant natura czy wychowanie? Rola wyposażenia genetycznego, środowiska i aktywności własnej jednostki w rozwoju. Wybrane teorie rozwoju poznawczego oraz społeczno-moralnego: teoria poznawczo-rozwojowa Piageta i Kohlberga, teoria społecznego uczenia się Bandury. Wybrane teorie rozwoju osobowości: m.in. teoria rozwoju psychoseksualnego Freuda, humanistyczna teoria rozwoju osobowości Masłowa, teoria rozwoju psychospołecznego Eriksona. Różnice indywidualne w rozwoju psychicznym – m.in. inteligencja, zdolności, temperament jako modyfikator wpływów środowiskowych.
Psychologia społeczna	K_W06, K_W07 K_U07, K_K02	Wybrane zagadnienia związane z nietypowym przebiegiem rozwoju psychicznego i problemami wychowawczymi dzieci i młodzieży. Przedmiot, cel i cechy psychologii społecznej. Podstawowe dziedziny badań psychologii społecznej. Metodologia badań w psychologii społecznej. Teoria dysonansu poznawczego. Sposoby redukcji dysonansu, wyznaczniki siły dysonansu. Dysonans podcizyjny.

		Poznanie społeczne. Schemat poznawczy jako podstawowy element wiedzy o świecie społecznym. Znaczenie, funkcje i zmiana schematów poznawczych. Heurystyki wydawania sądów. Spostrzeganie społeczne. Ukryte teorie osobowości. Atrybucja przyczyn: teoria atrybucji, teoria wnioskowania z przyczyn towarzyszących, rola rezultatów nietozsamych, rola oczekiwań, model współzmienności. Deformacje procesu atrybucji. Rozumienie siebie. Pojęcie i funkcje JA. Autoprezentacja. Mechanizmy autowaloryzacji. Sposoby dochodzenia do samowiedzy. Wpływ grupy. Konformizm. Informacyjny i normatywny wpływ społeczny. Warunki ulegania wpływowi. Eksperyment Ascha i Milgrama. Mechanizmy wywierania wpływu. Postawy i zmiana postaw. Definicja postawy. Funkcje postaw. Cechy komunikatu perswazyjnego. Zmiany postaw. Siła postaw a jej dostępność. Uodpornienie postawy. Procesy grupowe. Definicja grupy. Facylitacja i próżniactwo społeczne. Zjawisko deindwidualizacji. Myślenie grupowe. Polaryzacja grupy. Konflikty i współpraca w grupie. Atrakcyjność interpersonalna. Determinanty atrakcyjności interpersonalnej. Efekt częstotliwości kontaktów, efekt czystej ekspozycji. Teorie atrakcyjności interpersonalnej. Trójczynnikowa koncepcja miłości. Rozwój i dynamika związku miłosnego. Typy miłości. Przyczyny miłości. Kobiety i mężczyźni – psychiczne różnicowanie płci: Stereotypy płci. Różnicowanie płci pod względem zdolności umysłowych, funkcjonowania, motorycznego, cech osobowości, funkcjonowania społecznego, zachowań reakcji heteroseksualnych. Teorie wyjaśniające różnicowanie płci.
Filozofia ogólna	K_W01, K_W03 K_W04, K_U12 K_K04	Pojęcie filozofii, dyscypliny filozoficznej. Filozofia w relacji do nauk empirycznych, formalnych i stosowanych, w tym do nauk pedagogicznych. Filozofia a religia i światopogląd. Treści epistemologiczne: klasyczna teoria prawdy, teorie nieklasyczne: ewidencyjna (teoria oczywistości), pragmatyczna, konsensualna (zgody powszechnej), koherencyjna, nihilistyczna (redundancyjna). Prawda absolutna a względna. Problem relatywizmu epistemologicznego. Zagadnienie źródeł poznania: empiryzm i jego odmiany, aprioryzm i jego odmiany. Problem sceptycyzmu globalnego i lokalnego. Treści metafizyczne: teizm (kreacjonizm, ewolucjonizm), ateizm, agnostycyzm jako główne stanowiska w sporze o pochodzenie i naturę świata oraz człowieka, spór o uniwersalia; przegląd głównych stanowisk i argumentacji. Teorie człowieka: pojęcie duszy (metafizyczne i psychologiczne) i różne stanowiska w kwestii relacji duszy i ciała: dualizm skrajny, dualizm umiarkowany, materializm (fizykalizm). Różne pojęcia wolności w sporze determinizmu z indeterminizmem. Teorie etyczne: eudajmonizm (Arystoteles), utylitaryzm/konsekwencjalizm (Bentham, Mill), deontologizm (Kant) Elementy logiki: rachunek nazw i pojęcia prawa logicznego (tautologia) w klasycznym rachunku zdań.
Filozofia edukacji	K_W04, K_W11 K_U12, K_K04	Zagadnienia wprowadzające: filozofia a filozofia edukacji Filozofia wychowania a filozofia edukacji. Czy chodzi tylko o słowa? - kontynentalna a analityczna wrażliwość intelektualna w podejściu do oświaty;- "Bildung" a "Educatedman" Perennializm, esencjalizm, progresywnizm, rekonstrukcjonizm społeczny i pedagogika

		krytyczna - pięć tropów w filozofii edukacji; Edukacja jako nauczanie myślenia krytycznego; Rekonstrukcjonizm społeczny i wizja cywilizacji światowej; Tradycja tomistyczna i neotomistyczna w trosce o kształtowanie charakteru moralnego; Zagadnienia szczegółowe:
Etyka w działaniu	K_W18, K_W19 K_U12, K_K04 K_K05	Zagadnienia wprowadzające: - Moralność jako przedmiot etyki - Moralność a prawo - Etyka opisowa a etyka normatywna - Metaetyka - Normatywne kryteria dobra i zła moralnego - Etyka w działaniu jako subdyscyplina etyki Pięć obszarów moralnej oceny człowieka: - Etyka indywidualna - Moralność seksualna - Dobrowolne zobowiązania - Moralność społeczna - Etyka polityczna Profesjonalizm a powołanie nauczycielskie; Etyka niezależna a etyka chrześcijańska; W poszukiwaniu etyki związków osobistych.
Sociologia ogólna	K_W04, K_W05 K_W06, K_W07 K_U15, K_K07	Sociologia na tle innych nauk społecznych. - Powstanie i rozwój socjologii oraz wyodrębnianie jej subdyscyplin. - Funkcje socjologii jako nauki. - Przedmiot badań socjologii i wykorzystywane metody w prowadzonych badaniach. - Współpraca socjologii z pedagogiką i innymi dyscyplinami naukowymi. Aktywność człowieka: - Zachowania i działania człowieka. - Interakcje społeczne. - Społeczny i indywidualny wymiar aktywności jednostki. Życie społeczne – podstawowe informacje. Człowiek i jego cechy w procesach współtworzenia życia społecznego. Socializacja: „wchodzenie” do społeczeństwa: - Ogólne informacje o socializacji. - Socializacja – szerokie ujęcie, socializacja – wąskie ujęcie, określane jako wychowanie, kontrosocializacja. Trudności w rozgraniczaniu tych oddziaływań w otoczeniu społecznym. - Istota oddziaływań socjalizacyjnych w wąskim ujęciu. - Socializacja a indywidualność jednostki. Instytucje społeczne: - Rodzaje instytucji i ich ogólna charakterystyka. - Znaczenie instytucji w życiu społecznym i indywidualnym ludzi. - Zaburzenia w funkcjonowaniu instytucji i pływające z tych faktów skutki dla otoczenia i poszczególnych jednostek. Struktury społeczne i ich rodzaje a funkcjonowanie ludzi

Sociologia edukacji	K_W07, K_W10 K_W14, K_U01 K_U06, K_U16 K_K09	Sociologia edukacji jako subdyscyplina socjologii - przedmiot, funkcje, zadania. Życie społeczne i jego uwarunkowania a aktywność człowieka. Kultura w życiu zbiorowym i jednostkowym. Socializacja: „wchodzenie” do społeczeństwa. Socializacja: ogólne informacje o socializacji: - Socializacja – szerokie ujęcie, socializacja – wąskie ujęcie, określane jako wychowanie, kontsocializacja. Trudności w rozgraniczaniu tych oddziaływań w otoczeniu społecznym. - Istota oddziaływań socializacyjnych w wąskim ujęciu. - Socializacja a indywidualność jednostki. Wybrane środowiska wychowawcze i ich cechy szczególne. - Współczesne rodziny, ich mozaikowość a procesy socializacji młodego pokolenia. - Grupy rówieśnicze i koleżeńskie w procesach socializacji młodego pokolenia. - Inne środowiska wychowawcze, czy tylko wychowawcze we współczesnej rzeczywistości społecznej
Wprowadzenie do pedagogiki społecznej	K_W06, K_W10 K_W13, K_W15 K_U10, K_U11 K_K03	Geneza pedagogiki społecznej i jej prekursorzy. Okresy rozwoju Cele i zadania pedagogiki społecznej wg H. Radlińskiej Metodologiczna charakterystyka pedagogiki społecznej Środowisko wychowawcze - koncepcja H. Radlińskiej Środowisko życia z perspektywy pedagogiki społecznej Środowisko lokalne i zachodzące w nim procesy, w tym tworzenie się więzi społecznych Cechy społeczności lokalnej i możliwości jej rozwoju jako zadanie pedagoga społecznego Siły społeczne - definicja, rodzaje, czynniki kształtujące Rodzaje zbiorowości w środowisku lokalnym i ich cechy Sieć społeczna i jej rodzaje Relacje między jednostką a środowiskiem
Wprowadzenie do pedagogiki resocjalizacyjnej	K_W05, K_W13 K_W15, K_W21 K_U02, K_U18 K_K03	Pedagogika resocjalizacyjna i jej miejsce w systemie nauk pedagogicznych. Przedmiot i podmiot pedagogiki resocjalizacyjnej. Podstawowe pojęcia pedagogiki resocjalizacyjnej: niedostosowanie społeczne, zaburzenia w zachowaniu, wykołajenie społeczne, przestępczość i in. Rodzaje i rozmiary niedostosowania społecznego. Uwarunkowania niedostosowania społecznego. Profilaktyka niedostosowania społecznego
Wprowadzenie do pedagogiki opiekuńczej	K_W10, K_W13 K_W15, K_U02 K_U19, K_K02	Zarys dziejów opieki. Od opieki pierwotnej do pedagogiki opiekuńczej Pedagogdy mający wpływ na kształtowanie pedagogiki opiekuńczej Metodologiczne podstawy pedagogiki opiekuńczej. Pojęcie i przedmiot pedagogiki opiekuńczej Funkcje pedagogiki opiekuńczej. Relacje pedagogiki opiekuńczej z innymi dyscyplinami naukowymi Podstawowe pojęcia pedagogiczne. Wychowanie. Opieka. Opieka a wychowanie Potrzeby opiekuńcze. Proces opieki Opieka rodzinna- pojęcie rodziny, struktura i funkcje rodziny, zadania i strategie

		realizowane przez rodzinę. Walory opieki rodzinnej Rodzina dysfunkcyjna Wybrane instytucje uzupełniające funkcje rodziny- instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3 Wybrane instytucje uzupełniające funkcje rodziny- instytucje opieki nad dzieckiem do lat 3 Wybrane instytucje uzupełniające funkcje rodziny Opiekuńczo-wychowawcza działalność szkoły. Funkcje opiekuńcze szkoły Nauczyciel wychowawca i pedagog szkolny w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych Zjawisko sieroctwa i jego kompensacja. Pojęcie i rodzaje sieroctwa Etiologia sieroctwa i jego skutki Formy opieki nad dziećmi osieroconymi Zastępowanie rodziny – piecza zastępcza Opiekun-wychowawca – pojęcia i rodzaje Wzorzec opiekuna-wychowawcy
Wprowadzenie do pedagogiki pracy	K_W13, K_W15 K_W18	Pedagogika pracy jako subdyscyplina naukowa. Podstawowe pojęcia pedagogiki pracy. Praca jako kategoria pedagogiczna. Teoretyczne i metodologiczne podstawy pedagogiki pracy. Problematyka badawcza pedagogiki pracy. Przemiany przedmiotu badań we współczesnej pedagogice. Edukacja i praca w kontekście gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwa uczącego się. Realizatorzy zadań pedagogiki pracy.
Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej	K_W13, K_W15 K_W21, K_W22 K_U18, K_U19 K_K10	Pedagogika specjalna w systemie nauk. Podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej. Podmiot, przedmiot, cele, zadania, zasady, zakres i subdyscypliny pedagogiki specjalnej. Pedagogika specjalna i jej podmiot i przedmiot w ujęciu historycznym Postawy społeczne wobec choroby i niepełnosprawności i osób chorych i z niepełnosprawnością Rozwój rewitalizacji i rehabilitacji w pedagogice specjalnej Systemy kształcenia i wychowania specjalnego w Polsce i na świecie. Współczesne koncepcje teoretyczne opisujące systemy wsparcia i życie osób z niepełnosprawności Dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną. Podstawowe problemy surdopedagogiki Podstawowe problemy tyflopedagogiki Podstawy pedagogiki leczniczo-terapeutycznej. Koncepcja wpływu choroby na człowieka. Oddziaływanie rewitalizacyjne. Choroba terminalna. Hospicjum, opieka paliatywna. Godne umieranie i ocena jakości życia (QUALITY OF LIFE-QL) Autyzm wczesnodziecięcy. Koncepcje autyzmu i jego objawy. Terapia dziecka autystycznego. Mniejszości społeczno-kulturowe jako podmiot pedagogiki specjalnej Edukacja obywatelska - przedmiot i różne ujęcia
Wprowadzenie do edukacji obywatelskiej	K_W13, K_W15	

	K_W17, K_U18 K_U19, K_K08 K_K10	Główne kategorie celów edukacji obywatelskiej Kompetencje obywatelskie i społeczne Modele edukacji obywatelskiej w krajach europejskich Przestrzenie zawodowe do realizacji zagadnień związanych z edukacją obywatelską i bezpieczeństwem publicznym - instytucje administracji rządowej i samorządowej, organizacjach pozarządowych - spotkanie z Posłem na Sejm RP, przedstawicielem Rady Miasta oraz członkiem zarządu organizacji pozarządowej - Wojsko, Policja, Straż Graniczna, ABW, Służba Więzienna, Państwowa Straż Pożarna - spotkanie z przedstawicielem Policji, ABW oraz Wojska - specjalistyczne centra zarządzania kryzysowego - spotkanie z pracownikiem Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego
Seminarium dyplomowe	K_W12, K_W19 K_W23, K_U04 K_U05, K_U08 K_U09, K_U17 K_K01, K_K06	Ustalenie pojęć centralnych tematu pracy dyplomowej – zdefiniowanie badanego zjawiska; określanie dziedziny zainteresowań badawczych. Poszukiwania różnych stanowisk teoretycznych, paradygmatu badawczego, ustalenia odnośnie do etyki badań, pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej Określanie procedury badawczej (dla prac empirycznych). Redagowanie części metodologicznej, formułowanie problemów badawczych, projekt narzędzia lub adaptacja. Opracowanie koncepcji badań (wybór metody i technik). Analiza i interpretacja wyników działań (badań dla prac empirycznych) Odniesienia uzyskanych rezultatów (badawczych) do literatury
Praktyki pedagogiczne	K_W14, K_W16 K_U01, K_U02 K_U09, K_U13 K_K04, K_K07 K_K08	Praktyka pedagogiczna odbywa się w placówkach oświatowo-wychowawczych tj.: przedszkolach, zespołach przedszkolnych, punktach przedszkolnych, szkołach podstawowych, bursach, internatach, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach, socjoterapeutycznych, ośrodkach szkolno-wychowawczych, szkolnych schroniskach młodzieżowych. Student odbywa praktykę w charakterze: pedagoga, nauczyciela-wychowawcy, nauczyciela – doradcy zawodowego lub wychowawcy-opiekuna. W ramach praktyki student zapoznaje się ze specyfiką placówki, w której odbywa praktykę, realizowanymi w niej zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi oraz sposobem organizacji pracy, jak i też prowadzoną dokumentacją. Nie tylko obserwuje, ale i uczestniczy pod pieczę opiekuna w wybranych czynnościach opiekuńczo-wychowawczych.
MODUŁ: ANIMACJA SPOŁECZNA I ZARZĄDZANIE KULTURĄ		
Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Wprowadzenie do specjalności	K_W10, K_W15 K_U17, K_K08	Wprowadzenie w zagadnienia dotyczące kultury: wybrane definicje, szerokie i wąskie rozumienie tego pojęcia oraz cechy socjologicznego pojmowania kultury także relacyjne koncepcje kultury. Definicje uczestnictwa w kulturze, jego cechy, funkcje, formy, uwarunkowania oraz bariery. Uczestnictwo w kulturze poszczególnych grup wiekowych (dzieci, młodzieży szkolnej, młodzieży studenckiej, dorosłych i seniorów).

		Tradycyjne i nowe formy animacji społeczno-kulturalnej we współczesnej Polsce. Przegląd wybranych wyników badań przykładowego raportu informującego o stanie uczestnictwa w kulturze.
Wiedza o sztuce i kulturze współczesnej	K_W01, K_W07 K_W09, K_W10 K_K02, K_K03	Uwarunkowania kultury na przełomie XX/XXI wieku. Kultura masowa. Wieloznaczność pojęcia. Geneza i rozwój kultury masowej. Wyznaczniki kultury masowej. Media. Telewizja. Paleo- i neotelewizja. Kultura sieci. Prasa. Kultura konsumpcji i indywidualizmu. Makdonaldyzacja. Sztuka XX wieku. Awangarda. Założenia ekspresjonizmu, kubizmu, dadaizmu, futuryzmu, konstrukttywizmu i formizmu. Surrealizm jako egzemplifikacja przemian awangardy. Nowe spojrzenie na sztukę - fluxus, op-art, sztuka kinetyczna, minimalizm, land art, site-specific. Polska sztuka krytyczna. Sztuka i estetyka relacyjna.
Dialog międzykulturowy	K_W06, K_W07 K_W08, K_K02 K_K03, K_K09	Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne związane (dialog, filozofia dialogu, wielokulturowość (multikulturowość), społeczeństwo wielokulturowe, tożsamość kulturowa, integracja, asymilacja, tolerancja, etyka solidarności, edukacja międzykulturowa, transkulturowość, globalizacja). Filozoficzne, socjologiczne, polityczne i aksjologiczne wymiary dialogu międzykulturowego. Postrzeganie świata z perspektywy „innego”. Szok międzykulturowy. Konflikty i negocjacje międzykulturowe. Stosunek wobec odmienności (nacionalizm, etnocentryzm, ksenofobia, rasizm, „swoi” a „obcy” na przykładzie mniejszości etnicznych i religijnych).
Społeczeństwo i kultura - podstawy antropologiczne	K_W07, K_U04 K_U06, K_K01	Antropologia jako dyscyplina naukowa: jej przedmiot i miejsce wśród nauk społecznych. Specyfika i założenia antropologicznego badania kultury. Elementarne instytucje i struktury społeczne związane z pokrewieństwem w perspektywie kulturowej i historycznej. Antropologia małżeństwa i rodziny. Społeczno-kulturowe konstruowanie płci i relacji między płciami. Społeczno-kulturowe konstruowanie kategorii wiekowych w perspektywie kulturowej i historycznej (na przykładzie stadium dzieciństwa).
Podstawy animacji społeczno-kulturowej	K_W02, K_W07 K_W15, K_W19 K_U17, K_U21 K_K01, K_K02 K_K03	Animacja społeczno-kulturowa jako nurt i subdyscyplina pedagogiczna. Rozumienie pojęcia animacji w odróżnieniu od pojęcia wychowania. Animacja i jej związki z pedagogiką społeczną i pedagogiką kultury. Podstawowe pojęcie - kultura i jej rozumienie - cechy kultury jej formy i przejawy. Animacja na tle i w związku z pedagogiką twórczości. Uczestnictwo w kulturze różnych grup wiekowych - dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Cechy animatora kultury.
Działalność animacyjno-kulturowa w pracy socjalnej, resocjalizacji i pedagogice opiekuńczej	K_W01, K_W03 K_W13, K_W15 K_U01, K_U03 K_U11, K_K02 K_K09	Praca socjalna, polityka społeczna, opieka, resocjalizacja - ustalenia pojęciowe. Modele działania w pracy socjalnej, opiekuńczej i resocjalizacji. Metody pracy socjalnej, resocjalizacyjnej i opiekuńczej. Instytucje pomocy społecznej, opieki i resocjalizacji. Klient pomocy społecznej.
Aktywizacja środowisk senioralnych	K_W07, K_U22	Podstawowe kategorie pojęciowe .Faza starości w cyklu życia człowieka

	K_K03, K_K07	Człowiek stary jako konsument Aktywność osób w okresie późnej dorosłości Pomysłne starzenie się Teorie starości Stereotypy ludzi starych – ateizm
Edukacja środowiskowa	K_W06, K_W07 K_W15, K_U03 K_U06, K_U13 K_K05	Sposoby rozumienia kategorii środowisko – głównie wyprowadzone z tradycji nauk społecznych - w tym z gruntu pedagogiki społecznej. Wybrane typologie środowisk – współczesne sposoby jego rozumienia. Środowisko a środowisko wychowawcze także środowisko lokalne. Wybrane koncepcje i sposoby organizowania środowiska – w tym koncepcje edukacji środowiskowej – animacji społecznej i kulturowej. Formy, metody i sposoby kreowania środowiska.
Edukacja regionalna	K_W07, K_W10 K_W24, K_K01	Edukacja regionalna – ustalenia terminologiczne Tożsamość kulturowa Społeczność lokalna a kultura regionalna Edukacja na pograniczu kulturowym Towarzystwa i stowarzyszenia regionalne Paradygmaty kultury regionalnej
Prawne aspekty działalności w kulturze	K_W07, K_W14 K_W23, K_U03 K_U04, K_K04	Podstawy prawne instytucji kultury, Podstawy prawne w zarządzaniu Akta prawa miejscowego organu samorządu terytorialnego Akta prawne funduszy europejskich Podstawy prawne dla realizowanego przedsięwzięcia, dokumentacja , procedury, normy
Arteterapia	K_W10, K_W16 K_W24, K_U22 K_K03, K_K07	Teoretyczne podstawy arteterapii. Specyfika arteterapii. Rys historyczny. Rozwój arteterapii w Polsce. Cele i funkcje arteterapii. Przegląd wybranych nurtów arteterapii. Modele arteterapii Techniki arteterapii. Wymiar arteterapii: osoba, dzieło, terapia. Arteterapeuta. Proces arteterapeutyczny. Arteterapia i zdrowie w rozumieniu holistycznym. Zagadnienie skuteczności arteterapii.
Alternatywne formy animacji	K_W07, K_W14 K_W15, K_U09 K_U12, K_K03	Podstawowe pojęcia terminologiczne Analiza SWOT w teorii Charakterystyka grup wiekowych Zasady pracy animatora z grupą Formy alternatywne w pracy z różnymi grupami: performance, flash mop. I In.
Metodyka działalności kulturalnej	K_W10, K_W16 K_W24, K_U22 K_K03, K_K07	Metodyka działalności kulturalnej– definicja , metodyka animacji na tie metodyki opiekuńczo-wychowawczej Problematyka czasu wolnego Placówki/miejsca prowadzenia zajęć animacyjnych Zasady, formy pracy animacyjnej Rola zabawy w życiu dziecka. Inicjowanie aktywności twórczej Rodzaje i funkcje aktywności animacyjnej, scenariusz zajęć
Aktywne metody w edukacji	K_W15, K_W16 K_W24, K_U13 K_U22, K_K03 K_K07, K_K09	Pojęcie metod aktywizujących i ich miejsce wśród innych metod nauczania i wychowania. Metody integracyjne, budowania więzi międzyludzkich. Metody efektywnego współdziałania w zespole i pracy w grupie oraz podejmowania

EU-P-USS85/2018/2018

		indywidualnych i grupowych decyzji. Metody poszukiwania, gromadzenia i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną. Metody poznawania metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych. Ujęcie metod aktywizujących z perspektywy obu uczestników procesu dydaktyczno-wychowawczego.
Praktyka specjalnościowa	K_W08, K_W24 K_U02, K_U11 K_U12, K_U13 K_U22, K_K01 K_K03, K_K07 K_K08,	Podstawowe zadania i cele praktyki specjalnościowej. Placówki kultury, instytucje kultury jako miejsca organizacji czasu wolnego Programy i plany organizacji pozarządowych i instytucji kultury, Zapoznanie studenta ze specyfiką placówek, w której odbywa praktykę, realizowanymi w niej zadaniami oraz sposobem organizacji pracy, jak i też prowadzoną dokumentacją. Nie tylko obserwuje, ale i uczestniczy pod pieczą opiekuna w wybranych czynnościach opiekuńczo-wychowawczych.
Warsztaty o sztuce (teatr)	K_W16, K_W24 K_U09, K_W22 K_K07,	Historia teatru w zarysie, formy teatralne, teatr w działalności instytucji kultury, Teatr jako zjawisko komercyjne, Teatr jako forma terapii, Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy teatralne Organizacja małych form teatralnych w MDK, klubach Historia, przygotowanie, prowadzenie konkursów recytatorskich i innych form teatralnych
Warsztaty o sztuce (plastyka)	K_W16, K_W24 K_U09, K_U22 K_K07,	Plastyka w działalności instytucji kultury, Sztuka w animacji społeczno - kulturowej, Malarstwo jako zjawisko komercyjne, Plastyka jako forma terapii, Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy sztuki Organizacja zajęć plastycznych w MDK, klubach
Warsztaty o sztuce – (taniec)	K_W16, K_W24 K_U09, K_U22 K_K01, K_K07	Taniec w działalności instytucji kultury, Taniec w animacji społeczno - kulturowej, Taniec jako forma terapii, Aktywizacja młodzieży poprzez różne formy sztuki Organizacja zajęć tanecznych w MDK, klubach
Organizacja i zarządzanie instytucjami kultury	K_W07, K_W10 K_W15, K_U02 K_U13, K_U22 K_K03, K_K07	Tradycyjne Instytucje Kultury . Instytucje kultury w Polsce na tle współczesnych przemian. Narracje i innowacje w instytucjach kultury. Ocena jakości pracy instytucji kultury Instytucje kultury. Rodzaje i funkcje. Od parafii, muzeum, galerii, biblioteki do stowarzyszeń społeczno-kulturalnych Instytucje kultury – spektrum zmian
Promocja kultury w mediach	K_W07, K_W10 K_W15, K_U13 K_U22, K_K03 K_K07,	Spółeczna historia środków masowego komunikowania. Podstawowe pojęcia i ich zakresy znaczeniowe: media-kultura-edukacja – promocja (kultura masowa, popularna, kultura nowomediálna, kultura audiowizualna; edukacja medialna, edukacja nowomediálna, edukacja multimedialna, edukacja postmedialna) Manipulacja w cyberprzestrzeni Reklama , cecny, rodzaje, zakres oddziaływania, promocja – istota, rodzaje i charakterystyka.

		Promocja kultury regionalnej, placówek muzealnych, sztuki obrazu i słowa, bibliotek – facebook, promocja miejsc traumy i zbrodni Działania promocyjne w obszarze kultury – prezentacja reklamy, filmu, plakatu, wykonanie działań promocyjnych: np. programy chmurowe, instagram, facebook: artykuły, wywiad, konferencja, wystawa.
Marketing i zarządzanie kulturą	K_W07, K_U13 K_K07,	Podstawy dobrego marketingu Historia marketingu a współczesne działania marketingowe Pojęcie marketingu i jego rodzaje Marketing 2.0., 3.0 Strategie marketingowe Badania marketingowe
Podstawy finansowania w sferze kultury	K_W07, K_W14 K_U01, K_U03 K_U11, K_K04	Instytucje kultury i ich finansowanie Źródła finansowania kultury Projekty jako dodatkowe źródło dochodu. Przykłady dobrego budżetu Finansowanie instytucji kultury ze środków międzynarodowych
Kompetencje i praca menedżera kultury	K_W06, K_W07 K_W15, K_W18 K_U12, K_U14 K_K05, K_K09	Wyjaśnienie kluczowych pojęć (kompetencje, menedżer, menedżer kultury). Menedżer kultury jako zawód. Kompetencje menedżera przyszłości. Cechy i umiejętności. Modele kompetencji menedżerskich. Skuteczne metody rozwoju kluczowych kompetencji menedżerskich. Sposoby nabywania kompetencji. Teorie menedżerskie. Rozwój menedżera kultury- jego znaczenie, sposoby i ścieżki kariery. Wymiar profesjonalny i osobowościowy współczesnego menedżera.
Public Relations	K_W06, K_W07 K_W09, K_W19 K_U03, K_K05	Rozwój public relations w Polsce i na świecie. Istota i funkcje public relations. Instrumenty public relations. Relacje pomiędzy PR a innymi sposobami komunikacji publicznej i organizacyjnej. Wizerunek i tożsamość w public relations. Public relations jako zawód. Rola public relations w sytuacjach kryzysowych. Public relations, marketing, reklama.
Diagnozowanie potrzeb kulturalnych	K_W06, K_W10 K_W22, K_U05 K_U06, K_K03	Kampania public relations. Zalety i wady public relations. Rozumienie diagnozy jako etapu i sposobu rozpoznawania rzeczywistości społecznej – w tym wypadku chodzi o obszary kultury – a jeszcze więcej potrzeb z nią związanych. Czym więc jest diagnoza, jak przeprowadza się ją w naukach społecznych - w pedagogice, jakie tradycje i sposoby tu wypracowano. Etapy jej diagnozowania w kulturze Diagnoza jako kompetencja profesjonalna – w tym cechy dobrej diagnozy i przygotowanie do pełnienia zadań dobrego diagnosty. Także etyczne i prakseologiczne wyznaczniki poprawności procesu diagnozowania.
Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kulturą	K_W04, K_W06 K_U04, K_U08 K_U13, K_U17 K_K02, K_K04 K_K09	Komunikacja werbalna, Komunikacja niewerbalna, Barier w komunikowaniu, Konflikty, Mediacja w zarządzaniu kulturą

Zarządzanie zasobami ludzkimi w kulturze	K_W01, K_W06 K_U01, K_U03 K_K02, K_K09	Miejsce zarządzania zasobami ludzkimi w kulturze. Istota zarządzania zasobami ludzkimi. Cechy zarządzania zasobami ludzkimi i cele zarządzania zasobami ludzkimi. Tendencje zmian w kreowaniu kultury organizacyjnej. Teorie zarządzania. Zarządzanie zasobami ludzkimi w oparciu o zaufanie.
Przywództwo w zarządzaniu kulturą	K_W01, K_W06 K_W07, K_U01 K_U03, K_K02 K_K09	Przywództwo jako proces i właściwość. Przywódca. Cechy i umiejętności przywódcy. Istota i style kierowania. Koncepcje i style przywództwa. Paradygmat śledzimy nawyków skutecznego działania lidera/przywódcy. Rozwój przywódcy. Wymiar profesjonalny i osobowościowy współczesnego przywódcy.
Etyka zawodowa animatora i menedżera kultury	K_W10, K_W19 K_U12, K_K05 K_K07, K_K09	Etyka jako nauka Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne: etyka, moralność, deontologia, prawo. Etyka a moralność. Moralność jako zjawisko społeczne – sfera moralności. Sprawności moralne pedagoga – podstawowe pojęcia; aksjologia, znaczenie wartości moralnych w procesie edukacji. Kodeksy etyczne, ich struktura i treści. Rola i funkcje zawodowych kodeksów etycznych. Zasady budowy kodeksu etycznego Pedagog wobec wyzwań współczesności – relatywizm etyczny, pluralizm wartości i postaw, prymat cwaniactwa i nieuczciwości intelektualnej, utylitaryzm w życiu społecznym, nowe media a proces kształcenia.
MODUŁ: EDUKACJA OBYWATELSKA I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE		
Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Edukacja patriotyczna i obywatelska	K_W06, K_W07 K_U01, K_U15 K_K09	Obywatelstwo, obywatelskość – istota i najważniejsze ustalenia terminologiczne. Wybrane koncepcje obywatelskości: a) liberalna, b) republikańska i komunitariańska, c) w ujęciu katolickiej nauki społecznej. Kultura obywatelska, kultura polityczna, kultura publiczna. Kompetencje obywatelskie. Patriotyzm – istota i różne ujęcia. Sfera publiczna, opinia publiczna, debata publiczna. Najważniejsze zagrożenia sfery publicznej i obywatelskości. Społeczeństwo obywatelskie – istota, rodzaje, różne ujęcia. Badania polskiego społeczeństwa obywatelskiego; partycypacja społeczna – stan aktualny i perspektywy. Edukacja patriotyczna i obywatelska w Polsce – stan aktualny i perspektywy. Edukacja patriotyczna i obywatelska a społeczeństwo obywatelskie – możliwości kooperacji.
Filozofia polityki i teorie demokracji	K_W03, K_W04 K_U06, K_K02 K_K07	Wybrane ideologie polityczne: - anarchizm - konserwatyzm - feminizm - liberalizm - marksizm

		- socjalizm Wybrane zagadnienia szczegółowe: - konstytucjonalizm i praworządność - dystrybucyjna sprawiedliwość - environmentalizm - secesja i nacjonalizm - tolerancja i fundamentalizm - dobrobyt Oświeceniowa wizja postępu społecznego Postmodernistyczna krytyka oświecenia Czy demokracja to najlepszy ustroj z dotychczas wymyślonych?
Funkcjonowanie demokracji przedstawicielskiej	K_W07, K_W08 K_U01, K_U02 K_U07, K_K08	Modele demokracji. Demokracja bezpośrednia, a demokracja przedstawicielska. Problem reprezentacji. Podjęcie proceduralne i partycypacyjne w teorii demokracji. Demokracja liberalna i jej krytycy. Deliberatywny zwrot w teorii demokracji Kodeks Wyborczy. Zasady prawa wyborczego. Sejm i Senat jako organy reprezentujące suwerena. Pozycja prawnoustrojowa Sejmu i Senatu a społeczne opinie o polskim parlamencie. Sejm i Senat w systemie trójpodziału władzy. Procedura legislacyjna Funkcjonowanie demokracji przedstawicielskiej w samorządzie terytorialnym (rady miasta, rady gminy) Instytucje zabezpieczające demokratyczne zachowania posłów i senatorów w parlamencie (uprawnienia i obowiązki posła i senatora, gwarancje swobodnego wykonywania mandatu parlamentarnego) Prawa i obowiązki radnego Zagrożenia w funkcjonowaniu demokracji przedstawicielskiej
Prawa człowieka i wolności obywatelskie	K_W14, K_W23 K_U12, K_K04 K_K05	Wprowadzenie praw człowieka Podstawowe pojęcia Krajowy i międzynarodowy system ochrony praw człowieka Godność człowieka. Wolność osobista. Równość i zakaz dyskryminacji. Prawo do prywatności i ochrony życia rodzinnego. Wolność myśli, sumienia, wyznania i wypowiedzi. Prawa społeczne, ekonomiczne i kulturalne. Nowe wyzwania ochrony praw człowieka.
Rola mediów w kształtowaniu bezpieczeństwa publicznego	K_W08, K_W17 K_W25, K_U01 K_K02, K_K07	Media we współczesnym świecie Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne. Rola mediów. Istota społeczeństwa informacyjnego. Komunikacja masowa. Środki masowego przekazu. Specyfika. Wirtualizacja życia człowieka. Teorie komunikowania masowego.
		Bezpieczeństwo publiczne Podstawowe rozstrzygnięcia terminologiczne. Istota bezpieczeństwa. Cele, szanse i zagrożenia.

		System bezpieczeństwa publicznego w Polsce. Uwarunkowania bezpieczeństwa w Polsce. Dziedziny bezpieczeństwa. Relacje pomiędzy mediami a bezpieczeństwem publicznym Zarządzanie mediami a bezpieczeństwo. Sposoby wykorzystania mediów do podniesienia bezpieczeństwa publicznego. Negatywna rola mediów w procesie wytwarzania bezpieczeństwa publicznego. Zagadnienia etyczne.
Współczesne systemy polityczne	K_W07, K_U04 K_U08, K_K01	System polityczny: pojęcie i klasyfikacje. Systemy autokratyczne (autorytarne i totalitarne). Zasady konstytucyjno-prawne państw demokratycznych. Instytucje demokratycznych systemów politycznych - władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza. - partie polityczne i systemy partyjne. Ustroj polityczny RP w świetle konstytucji z 1997 roku. Analiza współczesnych systemów politycznych wybranych państw (Republika Federalna Niemiec, Francja, Wielka Brytania, Federacja Rosyjska, Turcja, Stany Zjednoczone Ameryki).
Dialog i komunikacja społeczna	K_W07, K_W08 K_U03, K_U07 K_K07, K_K09	Istota procesu komunikowania się: definicje, cechy i elementy tego procesu. Formy, aspekty, style, funkcje i modele komunikacji. Kulturowy wymiar komunikowania się, zależność kultury i komunikacji Efektywność procesu komunikowania się w organizacji, skuteczna komunikacja w sytuacjach konfliktu. Budowanie relacji interpersonalnych - organizacja pracy w grupie (kierowanie grupą) w kontekście podstawowych reguł komunikacji. Komunikacja a dialog. Pojęcie i rodzaje dialogu. Dialog w nauce i kulturze europejskiej. Dialog społeczny jako efektywne narzędzie współpracy i jego koncepcje, warunki do prowadzenia dialogu społecznego, cele i poziomy dialogu, obszary dialogu w zarządzaniu i komunikacji.
Wybrane problemy wychowania w demokracji liberalnej	K_W07, K_W08 K_U08, K_U13 K_K09	Jak było postrzegane w przeszłości, a jak dziś jest rozumiane pojęcie człowieka? Które właściwości istoty ludzkiej są trwałe i uniwersalne, składające się na odwieczną naturę człowieka? Które właściwości są generowane przez zmienne uwarunkowania społeczne i kulturowe? Jak w toku dziejów zmieniały się definicje człowieka i poglądy na jego naturę i istotę? Pod wpływem jakich czynników zmieniało się postrzeganie natury człowieka? Jak możemy klasyfikować prądy i kierunki pedagogiczne? Jak możemy klasyfikować metody porównywania teorii wychowania, w odniesieniu do głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących? Dlaczego i jak poznawać doktryny pedagogiczne?
		Pojęcie doktryny pedagogicznej, przynależność doktryn do różnych nurtów pedagogicznych Pedagogika niedyrektywna a pedagogika liberalna. Co to znaczy wychowanie do wolności i w wolności? Wybrane formy i przedstawiciele edukacji liberalnej na świecie.

Edukacyjne podstawy przedsiębiorczości	K_W07, K_W18 K_U01, K_U03 K_K02	Przedsiębiorczość jako postawa i istotna właściwość współczesnego człowieka - cechy i umiejętności osoby przedsiębiorczej oraz możliwości ich kształtowania Przedsiębiorczość człowieka a kariera zawodowa - główne wymiary rozwoju zawodowego i osobistego człowieka, - kariera zawodowa w kontekście całonocowego rozwoju zawodowego. Kwalifikacje i kompetencje współczesnego pracownika. Podstawowe pojęcia i zagadnienia związane z działalnością gospodarczą: - działalność gospodarcza - określenie pojęcia (głównie w polskim prawie), - aktywność gospodarcza i kryteria jej podziału, - przedsiębiorca - określenie pojęcia, podstawy prawne funkcjonowania. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej: - zalety i wady prowadzenia działalności gospodarczej, - indywidualna działalność gospodarcza - etapy procesu założycielskiego. Formy prowadzenia działalności gospodarczej: - główne problemy wyboru określonej formy działalności, - b) ogólny podział i kryteria podziału spółek.
Nowe ruchy społeczne i religijne	K_W06, K_W07 K_U01, K_U02 K_K05	Pojęcie ruchu społecznego i religijnego (podstawowe definicje, cechy, atrybuty, klasyfikacje i typologie). Kontestacja lat 60-tych XX w. - krytyka rzeczywistości społecznej i wartości społeczeństwa konsumpcyjnego jako źródło narodzin nowych ruchów społecznych. Zjawiska prekursorskie wobec dekady kontrkultury (szkoła frankfurcka, beatnicy). Nurt obyczajowy ruchu hipisowskiego. Najważniejsze zjawiska, wyznawane wartości, światopogląd, styl życia. Nowe ruchy społeczne i ich charakterystyka (ruch ekologiczny, ruch feministyczny, mniejszości seksualne, ruch pacyfistyczny, na rzecz praw człowieka, alterglobalistyczny). New Age i inne nowe ruchy religijne. Sekty.
Wiedza o społeczeństwie obywatelskim	K_W04, K_W07 K_U04, K_U06 K_K01	Społeczeństwo obywatelskie: ewolucja pojęcia, prekursorzy idei społeczeństwa obywatelskiego, modele historyczne, czasy współczesne. Społeczeństwo obywatelskie w Polsce - rozwój i stan obecny. Koncepcja demokracji partycypacyjnej jako politycznego kontekstu społeczeństwa obywatelskiego. Współdział obywateli w „rządzeniu” (referendum, konsultacje społeczne, obywatelska inicjatywna ustawodawcza i uchwałodawcza, budżety obywatelskie). Obywatelskie formy wyrażania opinii i kontroli działań instytucji publicznych. Organizacje pozarządowe: wymiar formalno-prawny oraz wybrane przykłady praktycznego działania.
Podstawy prawne bezpieczeństwa publicznego	K_W17, K_U21 K_K03, K_K09 K_K10	Konstytucyjne podstawy prawa dotyczącego bezpieczeństwa i porządku publicznego; Przestępstwa i wykroczenia bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwu komunikacyjnemu oraz porządkowi publicznemu; Prawne aspekty organizacji i działania Policji: - organizacja Policji - uprawnienia Policji - warunki pełnienia służby w Policji

			– obowiązki i prawa policjanta Wybrane aspekty prawne organizacji i działania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; Prawne aspekty zabezpieczania imprez masowych; Ochrona prawna cudzoziemców na terytorium RP; Przemoc w szkole - prawne aspekty przemocy rówieśniczej Wybrane zagadnienia historycznych podstaw systemu bezpieczeństwa i ładu międzynarodowego współczesnego świata: - kształtowanie się nowego porządku politycznego i międzynarodowego po II wojnie światowej; - zimna wojna i rozpad sowieckiej koalicji, świat dwubiegunowy; - PRL w systemie krajów bloku Wschodniego; - proces jednoczenia Europy Zachodniej; - systemy bezpieczeństwa regionalnego (na przykładzie KBWE); - rozpad bloku komunistycznego i upadek Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich (1976-1991).
Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa międzynarodowego i wewnętrznego	K_W03, K_W05 K_W15, K_W19 K_U09, K_U22 K_K03		Istota bezpieczeństwa. Różne ujęcia i typologie bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo międzynarodowe oraz jego najważniejsze determinanty i zagrożenia. Znaczenie dyplomacji, służb wywiadowczych i siły militarnej dla zapewnienia bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo narodowe, bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo publiczne – wzajemne relacje. Najważniejsze zagrożenia określonych rodzajów bezpieczeństwa: politycznego, ekonomicznego, ekologicznego, informacyjnego, społecznego, kulturowego i innych. Wprowadzenie do resuscytacji, podstawowe pojęcia i definicje. Zasady wzywania pomocy. Objawy śmierci Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i automatyczna defibrylacja zewnętrzna (BLS, BLS AED) Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci (PBLIS). Zadbawienia Pierwsza pomoc w zawałe mięśnia sercowego, we wstrząsie anafilaktycznym, w zaburzeniach układu nerwowego (udar, padaczka, zaburzenia świadomości), Rodzaje oparzeń, ocena rozległości, głębokości. Pierwsza pomoc w oparzeniu, odmrożeniu. Pierwsza pomoc w krwotoku zewnętrznym i wewnętrznym, objawy różnicowanie. Wstrząs hipowolemiczny Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach w obrębie przewodu pokarmowego, w zatruciach. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach układu oddechowego Zasady postępowania u poszkodowanego urazowego z obrażeniami ciała wypadku komunikacyjnym
Warsztaty z ratownictwa medycznego i udzielania pomocy przedlekarskiej	K_W17, K_U18 K_U19, K_U20 K_U21, K_K10		
Współczesne konflikty społeczne i militarne	K_W06, K_W07 K_W08, K_W17 K_U01, K_K05		Istota konfliktu. Przyczyny i funkcje konfliktów. Rodzaje konfliktów. Wybrane typologie konfliktów. Najważniejsze źródła konfliktów społecznych. Typowe fazy konfliktów społecznych. Podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów społecznych. Negocjacje zbiorowe.

		Najważniejsze źródła konfliktów militarnych. Typowe fazy konfliktów militarnych. Podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów militarnych. Przegląd aktualnych konfliktów militarnych na świecie.
Determinanty i rodzaje zagrożeń społeczności lokalnych	K_W07, K_W17 K_U15, K_U20 K_K10	Stan bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości. Podstawowe potrzeby społeczności lokalnych. Kompetencje i zakres działania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa. Lokalne strategie zapewniania bezpieczeństwa. Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa. Zadania władz lokalnych w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego. Budowa systemu bezpieczeństwa i porządku publicznego społeczności lokalnej. Budowa programów prewencyjnych.
Polityka społeczna w zakresie bezpieczeństwa	K_W06, K_W07 K_U01, K_U02 K_K02	Istota polityki społecznej. Najważniejsze modele polityki społecznej. Współczesne kwestie społeczne – różne typologie. Przegląd wybranych kwestii społecznych istotnych w kontekście bezpieczeństwa publicznego: a) kwestia ubóstwa; b) kwestia pracownicza, m.in. bezrobocie; c) kwestia mieszkaniowa, m.in. bezdomność; d) kwestia demograficzna; e) kwestia migracji; f) kwestia zdrowotna; g) kwestia ekologiczna; h) kwestia edukacyjna; i) kwestia czasu wolnego i wypoczynku. Patologie społeczne – istota oraz najważniejsze teorie i koncepcje. Przegląd wybranych współczesnych patologii społecznych istotnych w kontekście bezpieczeństwa publicznego: a) przestępczość; b) uzależnienia, zwłaszcza alkoholizm i narkomania; c) żebractwo; d) prostytucja; e) przemoc w rodzinie; Polityka społeczna jako działanie prewencyjne.
Warsztaty z prewencyjnej i dochodzeniowej pracy Policji	K_W17, K_U03 K_U06, K_U15 K_U21, K_K02	Zadania i obowiązki Policji w świetle przepisów Ceremoniał policyjny - Wydział Komunikacji Społecznej Zabezpieczanie śladów - działania Laboratorium Kryminalistycznego. Proces szkolenia, wyszkolenia strzeleckiego, taktyk i technik prowadzonych przez Wydział Kadr i Szkoleń. Programy profilaktyczne prowadzone w garnizonie kujawsko-pomorskim. Zadania i obowiązki dzielnicowego oraz patrolu prewencyjnego w związku z procedurą Niebieska Karta. Zabezpieczenia imprez sportowych oraz masowych. Zadania i obowiązki pionu dochodzeniowo - śledczego. Obowiązki policyjnych psychologów - warsztat pracy. Współpraca z instytucjami na przykładzie Zakładu Karnego w Fordonie.
Wybrane elementy kryminologii i profilaktyka społeczna	K_W06, K_W07 K_W10, K_W17 K_U01, K_K10	Kryminologia jako nauka: przedmiot badań, zadania oraz metody badań kryminologicznych; Pojęcie i klasyfikacja czynników kryminogennych. Ujęcie biopsychologiczne i socjologiczne przestępczości; Charakterystyka przestępczości i przestępstw w Polsce; Środki psychoaktywne a przestępczość; Przestępstwa nieletnich;

		Prostytucja a przestępczość. Przemoc seksualna; Przebieg koncepcji i stanowisk na temat profilaktyki społecznej; Profilaktyka kryminologiczna jako część profilaktyki społecznej; Wybrane modele i przykłady działań profilaktycznych; Zagadnienia etyki ogólnej. Rola etyki w państwie demokratycznym. System wartości funkcjonariuszy państwowych. Służba publiczna w Polsce. Uregulowania prawne z zakresu etyki publicznej na świecie. Uregulowania prawne z zakresu etyki publicznej w Polsce. Dylematy etyczne członków służby publicznej. Naruszenie norm etycznych w służbie publicznej.
Etyka zawodowa funkcjonariuszy i pracowników służb publicznych	K_W03, K_W19 K_U03, K_K04 K_K05	Zasadnicze problemy zapewnienia bezpieczeństwa w Polsce. Rola i znaczenie społeczeństwa obywatelskiego w demokracji i jego wpływ na bezpieczeństwo Rola i znaczenie samorządu w demokracji. Prawne aspekty funkcjonowania, typologia oraz zadania samorządów oraz innych form społeczeństwa obywatelskiego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa narodowego RP. Rola i znaczenie organizacji pozarządowych w demokracji i ich wpływ na bezpieczeństwo. Prawne aspekty funkcjonowania, typologia oraz zadania organizacji pozarządowych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa narodowego w Polsce. Bezpieczeństwo publiczne na przykładzie wybranych organizacji pozarządowych w Polsce Bezpieczeństwo publiczne na przykładzie wybranych międzynarodowych organizacji pozarządowych. Rozwój organizacji pozarządowych w zakresie bezpieczeństwa publicznego - szanse i możliwości. Rozwój organizacji pozarządowych w zakresie bezpieczeństwa publicznego - ryzyko i zagrożenie.
Organizacje pozarządowe a bezpieczeństwo publiczne	K_W07, K_W17 K_W25, K_U21 K_K02	
Zarządzanie bezpieczeństwem na poziomie lokalnym	K_W07, K_W17 K_U03, K_U13 K_K07	Istość zarządzania bezpieczeństwem. Podmioty wykonawcze bezpieczeństwa: a) formacje uzbrojone; b) siły ratownicze; c) inspekcje; d) inne instytucje. Istość zarządzania kryzysowego. Zadania zarządzania kryzysowego: a) zapobieganie; b) przygotowanie; c) reagowanie; d) usuwanie skutków i odbudowa. Współczesne koncepcje zarządzania kryzysowego: a) podatności; b) odporności; c) adaptacji. Szczegółowe zarządzania kryzysowego i ich organizacja: a) krajowy; b) wojewódzki; c) powiatowy; d) gminny (miejski, miejsko-gminny). Specyfika zarządzania kryzysowego na szczeblach powiatowym i gminnym.
Warsztaty przygotowania zawodowego	K_W02, K_U01 K_U02, K_U03 K_U04, K_K01 K_K02	Zasady pobytu na terenie placówki wybranej. Zapoznanie się z organizacją, programami, formami i metodami działania, charakterem działalności placówki i jej osiągnięciami. Obserwację oraz asystowanie i pomaganie w czynnościach zawodowych realizowanych przez prowadzącego zajęcia w placówce.

		Poznanwanie charakterystycznego środowiska pracy i społeczności zakładowej placówki. Opracowanie własnych materiałów, pomocy dydaktycznych wykorzystanych w czasie praktyki w placówce.
MODUŁ: DORADZTWO ZAWODOWE I HUMAN RESOURCES Z TUTORINGIEM KARIERY		
Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Wprowadzenie do specjalności	K_W01, K_W02 K_W13, K_U01 K_U02, K_U06 K_K01, K_K03	Pedagogika pracy i andragogika jako układy odniesienia dla realizacji zadań specjalności oraz nowe obszary badań. Podstawowe kategorie pojęciowe specjalności. Rola doradztwa zawodowego i personalnego w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery przez młodzież i osoby dorosłe. Środowiska realizacji zadań doradztwa zawodowego i Human Resources z tutoringiem kariery.
Sociologia pracy	K_W04, K_W06 K_W07, K_W25 K_U01, K_U08 K_U13, K_K07	Etyczny wymiar pracy doradcy zawodowego i personalnego Przedmiot i zakres socjologii pracy. Podstawowe metody i kierunki socjologii pracy. Praca w ujęciu socjologicznym. Społeczne znaczenie i waloryzacja pracy. Socjologiczne aspekty wydajności i jakości pracy.
Psychologia pracy	K_W05, K_W06 K_W21, K_U13 K_U15, K_U18 K_K04, K_K09	Przedmiot i zakres psychologii pracy. Związek psychologii pracy z innymi działami psychologii teoretycznej i praktycznej. Techniki metody badawcze w psychologii pracy. Psychopatologia pracy. Psychologiczne modele przeżywania bezrobocia.
Podstawy zawodoznawstwa	K_W01, K_W02 K_W05, K_W15 K_U01, K_U02 K_U04, K_K08 K_K09	Zawód jako podstawowa kategoria zawodoznawcza. Istota, zakres i cele zawodoznawstwa. Działalność zawodoznawcza w kontekście wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej. Główne przejawy działalności zawodoznawczej. Tereny realizacji działań zawodoznawczych
Rynek pracy	K_W04, K_W07 K_W18, K_U01 K_U08, K_U15 K_K01, K_K07	Praca człowieka na przestrzeni dziejów. Podstawowe pojęcia rynku pracy. Modele gospodarki rynkowej i wybrane teorie rynku pracy. Rynek pracy wyzwaniem dla edukacji i doradztwa zawodowego. Przemiany pracy człowieka w ujęciu wybranych koncepcji i teorii nauk społecznych.
Podstawy działalności gospodarczej	K_W18, K_W22 K_U02, K_U04 K_U19, K_K01 K_K04, K_K10	Podstawy przedsiębiorczości - przedsiębiorczość człowieka a kariera zawodowa. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej. Formy prowadzenia działalności gospodarczej. Podstawy i uregulowania prawne działalności gospodarczej. Regulacja działalności gospodarczej na jednolitym rynku europejskim.

EU-7-VS95/2018/2019

Teoretyczne podstawy doradztwa zawodowego z metodyką	K_W15, K_W24 K_U10, K_U14 K_U22, K_K04 K_K08	Akty prawne regulujące poradnictwo zawodowe w Polsce. Krajowy system poradnictwa zawodowego. Specjaliści w zakresie orientacji i poradnictwa zawodowego. Techniki i narzędzia doradztwa zawodowego. Modele działalności doradcy zawodowego.
Teoretyczne podstawy Humam Resources z metodyką	K_W16, K_W18 K_W24, K_U03 K_U09, K_U22 K_K02, K_K09	Cele zarządzania zasobami ludzkimi. Modele polityki personalnej. Rola kompetencji w ZZL. Proces naboru pracowników - skuteczna rekrutacja i selekcja. Sposoby budowania zaangażowania pracowników.
Teoretyczne podstawy kształcenia zawodowego	K_W03, K_W09 K_W14, K_W15 K_U02, K_U10 K_U15, K_K02 K_K08	Historia, terminologia oraz cele i funkcje kształcenia zawodowego. Proces kształcenia zawodowego i jego elementy. Relacyjność w obszarze edukacji zawodowej - rynku pracy - gospodarki. Kwalifikacje i kompetencje jako cel kształcenia zawodowego. Wyniki i efektywność procesu kształcenia zawodowego.
Ustawiczna edukacja zawodowa dorosłych	K_W01, K_W10 K_W11, K_W14 K_U03, K_U08 K_U11, K_K01 K_K03	Kierunki rozwoju edukacji zawodowej dorosłych. Funkcje ustawicznej edukacji zawodowej dorosłych. Człowiek dorosły jako uczeń. Edukacja dorosłych w środowisku pracy. Aktualne problemy i wyzwania ustawicznej edukacji zawodowej dorosłych.
Teoretyczne podstawy tutoringu kariery	K_W09, K_W16 K_U02, K_U04 K_K05, K_K09	Tutoring: wprowadzenie teoretyczne Podstawy edukacji spersonalizowanej. Teoria podmiotowości. Charakterystyka tutora. Charakterystyka podopiecznego.
Metodyka tutoringu kariery	K_W08, K_W18 K_W24, K_U01 K_U07, K_U13 K_K07, K_K08	Dobre praktyki tutorskie. Planowanie pracy tutorskiej. Proces tutoringu. Odkrywanie i wzmacnianie mocnych stron podopiecznego. Akuszerowanie procesu rozwoju.
Etyka zawodowa	K_W19, K_W25 K_U12, K_K04 K_K05	Etyka jako nauka. Etyka zawodowa - etyczne aspekty pracy zawodowej. Regulatory zachowań zawodowych - etyczne podstawy doradztwa. Wybrane koncepcje pracy i problem odpowiedzialności za pracę.

Zarządzanie karierą zawodową	K_W05, K_W15 K_W18, K_U04 K_U13, K_U14 K_K01, K_K04	Standardy etyczne i dylematy moralne w pracy doradcy zawodowego i personalnego. Kariera zawodowa – wprowadzenie w problematykę, ustalenia terminologiczne i kategorie pokrewne. Rozwój kariery zawodowej – koncepcje i stadia. Rozwój (przebieg) kariery zawodowej – modele, typy, wzory. Indywidualny wymiar planowania rozwoju kariery zawodowej oraz zarządzania nią – znaczenie dla jednostki (i organizacji). Kotwice kariery jako podstawa planowania i zarządzania karierą zawodową (perspektywa jednostki).
Społeczne aspekty funkcjonowania organizacji	K_W06, K_W07 K_W11, K_U07 K_U11, K_K03 K_K09	Ewolucja organizacji w aspekcie historycznym i ich znaczenie w przestrzeni społecznej. Organizacje jako środowiska społeczne, wychowawcze i edukacyjne. Paradygmaty i metafory organizacji. Modele funkcji personalnej we współczesnych organizacjach i ich społeczne aspekty oraz obszary. Zrównoważony rozwój jako nowa „filozofia” zarządzania.
Warsztaty komunikacji interpersonalnej i umiejętności doradczych	K_W08, K_U07 K_U13, K_U16 K_K07, K_K09	Integracja narzędziem procesu grupowego. Komunikacja jako transmisja przekazu. Pedagogiczne aspekty komunikacji. Narzędzia skutecznej komunikacji. Autoprezentacja w procesie budowania relacji.
Prawo pracy	K_W15, K_W17 K_W23, K_U21 K_K06, K_K08	Podstawowe zasady prawa pracy. Stosunek pracy. Obowiązki pracodawcy i pracownika. Czas pracy. Urlopy pracownicze.
Warsztaty aktywności zawodowej	K_W07, K_W14 K_W16, K_W24 K_U01, K_U02 K_U20, K_U22 K_K08	Instytucje rynku pracy. Instytucje kształcenia, doskonalenia zawodowego. Instytucje wsparcia społecznego. Organizacje i inicjatywy wspierające budowanie przedsiębiorczości. Instytucje świadczące usługi w zakresie doradztwa personalnego.
MODUŁ: OPIEKA NAD DZIECKIEM I WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU		
Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Wprowadzenie do specjalności	K_W01, K_W15 K_W18, K_U04 K_K03	Opieka nad dzieckiem jako specjalność na kierunku pedagogika – podstawy prawne, plan, program kształcenia. Absolwent specjalności opieka nad dzieckiem i wczesnym wspomaganiem rozwoju – zakres kompetencji, możliwości ich zdobywania, doskonalenia, możliwości zatrudnienia na rynku pracy. Dziecko i dzieciństwo jako kategorie konstytutywne w rozważaniach nauk społeczno-humanistycznych. Nurty badań nad dzieckiem i dzieciństwem. Pedagogiczna perspektywa poznawania, rozwoju i wychowania małego dziecka – modele wychowania dziecka we współczesnym świecie. Wybrane instytucje opieki i wychowania małego dziecka – zadania i ogólna

Historia opieki nad dzieckiem	K_W01, K_W03 K_W11, K_U17 K_K02	charakterystyka. Dzieje wychowania w rodzinie jako podstawowym środowisku opieki nad dzieckiem - od starożytności do czasów nowożytnych (role opiekunów rodziców, dziadków, piastunek, nauczycieli domowych itp.); opieka nad dzieckiem w poszczególnych typach rodzin ze względu na pochodzenie społeczne). Opieka nad dzieckiem w poglądach wybranych myślicieli pedagogicznych od starożytności do czasów nowożytnych. Dzieje instytucjonalnej opieki nad dzieckiem na przestrzeni wieków (dzieje opieki nad małymi dziećmi; dzieje opieki nad dziećmi porzuconymi, sierotami, dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi).
Instytucjonalne formy opieki i wychowania	K_W10, K_W14 K_U01, K_K03 K_K07	Opieka i wychowanie – treściowo-zakresowe znaczenie pojęć. Wzajemne powiązania między pojęciami. Charakterystyka opieki wychowawczej i wychowania opiekuńczego. Charakterystyka wybranych koncepcji opieki i wychowania dziecka. Analiza wybranych podziałów instytucjonalnych form opieki i wychowania dziecka. Żłobek jako forma opieki nad dzieckiem – etapy rozwoju żłobków, praca opiekuńczo-wychowawcza w żłobku i jej zasady. Przedszkole jako forma opieki i wychowania dziecka – funkcje przedszkola, sposoby organizacji przedszkola, cele wychowania przedszkolnego, zasady wychowania w przedszkolu, rodzaje pracy z dzieckiem. Szkoła jako środowisko wychowawcze, funkcje szkoły, zadania szkoły w zakresie opieki wychowawczej, rola szkoły w opiece i wychowaniu. Pogotowie opiekuńcze – zadania, funkcje, organizacja. Charakterystyka małego domu dziecka i domu dziecka – zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej, zadania opiekuńcze i wychowawcze. Działalność i funkcjonowanie ośrodków szkolno-wychowawczych – rodzaje ośrodków, formy, zadania, praca opiekuńcza i wychowawcza w ośrodkach
Badania nad dzieckiem i dzieciństwem	K_W01, K_W12 K_U08, K_U10 K_K06, K_K08	Dziecko i dzieciństwo jako kategorie konstytutywne w naukach społeczno-humanistycznych. Nurty i perspektywy badań nad dzieckiem i dzieciństwem. Zasady prowadzenia badań dzieci, z dziećmi, nad dziećmi. Współczesny dyskurs dzieciństwa – nurty tematyczne, podejmowane problemy – tematy badań. Wybrane przykłady badań nad dzieckiem i dzieciństwem z perspektywy dyscyplin naukowych tworzących obszar badawczy studiów nad dzieciństwem: pedagogiki, antropologii, filozofii dzieciństwa, historii, socjologii, psychologii, nauk prawnych, a także literatury i sztuki dla dzieci i o dzieciach.
Świat społeczny dziecka	K_W05, K_W06 K_W15, K_U04 K_U15, K_K01	Świat dziecka, przestrzeń życia dziecka w kontekście zmian rozwojowych w okresie dzieciństwa. Społeczny kontekst rozwoju dziecka (dziecko – dorośli; rodzice – opiekunowie – rówieśnicy – społeczność lokalna) – różnorodność społecznego środowiska rozwoju dziecka. Udział dzieci w tworzeniu i przetwarzaniu rzeczywistości społecznej. Znaczenie interakcji rówieśniczych – zabawa, plac zabaw/podwórko jako miejsca interakcji społecznych (świat społecznych interakcji w grupie dziecięcej). Miejsce dziecka w przestrzeni publicznej. Dziecko w kulturze współczesnego świata – wizerunek/portret dziecka w kulturze

		Europejskiej i pozaeuropejskiej. Dziecko w świecie mediów – obraz dziecka kreowany w mediach oraz środki masowego przekazu adresowane do dzieci. Dziecko w kontakcie z mediami i światem wirtualnym, w tym bajki telewizyjne i reklamy na kanałach dziecięcych. Znaczenie bajek w rozwoju społecznym dziecka (na przykładzie wybranych bajek). Wpływ nowoczesnych urządzeń elektronicznych na rozwój społeczny dziecka – „tabletowe dziecko”.
Konstruowanie projektu badań nad dzieckiem	K_W12, K_U05 K_U10, K_U17 K_K01, K_K06 K_K08	Dziecko jako obiekt badań pedagogicznych (szerzej - nauk społecznych). Konstruowanie projektów badań nad dzieckiem i dzieciństwem odpowiadających schematowi badań historycznych: Obraz dziecka i dzieciństwa w przeszłości. Znaczenie pedagogicznego, psychologicznego i socjologicznego kontekstu badań. Archiwum, źródła do badań, dokumenty, teksty kultury z przeszłości. Pytanie badawcze i dobór źródeł. Kontekst czasowy, przestrzenny i kulturowy analiz badawczych. Rzetelność badań i etyczne uwarunkowania postępowania badawczego. Niektóre schematy w badaniach nad edukacją, w szczególności jej zasadniczego podmiotu, jaki stanowi dziecko. Schemat studium przypadku w badaniach nad dzieckiem – jego analiza i próba wartościowania. Rodzaje studium przypadku. Czynności badacza w studium przypadku. Organizacja i przebieg badań w studium przypadku. Projekt badań własnych.
Dydaktyka w zakresie edukacji i wczesnego wspomagania rozwoju	K_W03, K_W16 K_U22, K_K07	Specyfika rozwoju dziecka w wieku 0-3 r. ż. (sylwetka dziecka: dynamika zmian w sferze: poznawczej, fizycznej, społecznej; zadania rozwojowe; istota wspomagania rozwoju dziecka; odruchy: pierwotne, przetwarte, posturalne i ich znaczenie dla zdolności uczenia się) Specyfika potrzeb edukacyjnych dziecka w wieku 0-3 r. ż. (korzystanie z sytuacji naturalnych; sytuacje edukacyjne wspierające rozwój dziecka; czynniki ryzyka; zaniechanie i nadmierna stymulacja; pułapki; rola rodziców i środowiska rodzinnego w poznawaniu świata przez dziecko; rola rodzeństwa i rówieśników w edukacji dziecka; nauczyciel małego dziecka) Specyfika działań opiekuńczych i wychowawczych (od pielęgnacji i opieki do opieki i wychowania; wyzwania i zadania opiekunów-wychowawców; pułapki; nadmiar oraz niedostatek opieki i wychowania; rola otoczenia w procesie opieki i wychowania; znaczenie rodziców i innych dorosłych dla procesu opieki i wychowania; rola „poza rodzinnych” opiekunów dziecka; rola rówieśników; rola mass mediów – szanse i zagrożenia) Diagnozowanie zasobów dziecka i jego środowiska rozwoju (znaczenie poznawania dziecka dla projektowania działań wspierających jego rozwój; metody poznawania dziecka; ; pułapki monitorowania dziecka; narzędzia sprzyjające poznawaniu dziecka i monitorowaniu jego rozwoju) Inspiracje dla konstruowania sytuacji edukacyjnych stymulujących rozwój dziecka (wykorzystywanie elementów wybranych metod i technik stymulujących rozwój dziecka)
Warsztat pracy z dzieckiem	K_W03 K_W16	Warunki pracy wychowawcy małego dziecka. Przestrzeń dziecka i jej znaczenie dla rozwoju.

	K_U03 K_U09 K_K01	Formy, metody i narzędzia pracy z małym dzieckiem. Plan pracy z dzieckiem - opracowanie zadań i działań opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych realizowanych w danym roku/semestrze/miesiącu/tygodniu/dniu (z uwzględnieniem wieku, możliwości, kompetencji i potrzeb dzieci). Jak doskonalić swój warsztat pracy i unikać rutyny? - literatura, prasa i współpraca z instytucjami edukacyjnymi, opiekuńczo-wychowawczymi i wspomagającymi rozwój małego dziecka, oferty szkoleń i warsztatów metodycznych. Przygotowywanie i realizacja scenariusza zajęć z małym dzieckiem, z wykorzystaniem odpowiednich metod, środków i pomocy - pobudzających kreatywność i wpływających pozytywnie na rozwój dziecka na różnych płaszczyznach: słownej, percepcyjnej, pojęciowej, ruchowej, manualnej, myślenia logicznego, emocjonalnej, społecznej. Arkusze ewaluacji zajęć. Pomoce do realizacji zajęć z małym dzieckiem – tradycyjne i innowacyjne.
Współpraca z instytucjami pomocy i wsparcia dziecka	K_W10, K_W14 K_U09, K_U11 K_U22, K_K09	BLOK 1: Wybrane instytucje pomocowe wspierające dzieci (i ich rodziny): - poradnie psychologiczno-pedagogiczne, - placówki opiekuńczo-wychowawcze różnego typu; - ośrodki pomocy społecznej; - placówki wspierające zdrowie psychiczne dzieci (poradnie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży); - Rzecznik Praw Dziecka; - Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży.
Emisja głosu	K_W17, K_W22 K_U18, K_U19 K_K10	BLOK 2: Wybrane świadczenia pomocowe wspierające rodziny z dziećmi. Język jako narzędzie i narzędzie pracy nauczyciela. Mowa i śpiew – aspekty podobieństw i różnice. Budowa i fizjologia aparatu głosowego Aparat oddechowy Aparat fonacyjny Aparat artykulatoryjno-rezonacyjny. Teorie powstawania głosu Rodzaje głosu ludzkiego Skala głosu. Oddech i aparat oddechowy Rodzaje oddechu i jego fizjologia Odddech w procesie mówienia Szept i jego rola w mówieniu Oddychanie w czasie mówienia i recytacji. Zagadnienia akustyki głosu Zjawisko dźwięku Barwa głosu. Patologia głosu i profilaktyka Choroby głosu Błędy i wady wymowy Higiena głosu. Metodyka pracy głosem Kształcenie głosu, autoprezentacja i techniki relaksacyjne Fonacja – ruchy krtani, podniebienia, żuchwy i języka, postawa ciała przy fonacji Oddech – podparcie oddechowe, typy oddychania, prawidła i błędy w oddychaniu Rezonans – rodzaj rezonansu, pozycja głosu, rejestry głosowe Dykcja i artykulacja. Zarys prawideł wymowy polskiej System fonetyczny języka polskiego Akcent wyrazowy w języku polskim Artykulacja i koartikulacja. Artykulacja i ćwiczenia artykulatoryjne Teksty służące do ćwiczeń oddechu Ćwiczenia wyrazistej wymowy samogłosek Ćwiczenia wyrazistej wymowy spółgłosek Ćwiczenia wymowy sylab Ćwiczenia dykcyjne. Zarys zagadnień z zakresu kultury żywego słowa.
Integracja sensoryczna	K_W05, K_W21 K_U18, K_U19	Teoria integracji sensorycznej i jej podstawy neurologiczne i wynikające z teorii zachowania. Historia, rozwój metody i zakres jej zastosowań.

EU-9-4595/2018/2019

	K_K07	Plastyczność neuronalna we wczesnym dzieciństwie i pozostałych okresach rozwojowych dzieci. Integralność systemu nerwowego – aspekty rozwojowe i terapeutyczne. Sekwencyjny rozwój procesów integracji sensorycznej. Reakcje adaptacyjne, jako właściwe reakcje na wymogi środowiska – zakres podstawowej wiedzy pedagoga pracującego z małym dzieckiem Wewnętrzna motywacja do rozwoju – zapotrzebowanie na stymulację i zjawisko autostymulacji w kontekście procesu integracji sensorycznej. Obszary i diagnoza integracji sensorycznej dziecka. Metodyka ćwiczeń terapeutycznych SI. Dobór ćwiczeń do potrzeb rozwojowych dziecka w kontekście uzupełnienia celów terapii wspomagającej rozwój małego dziecka
Trening interakcji i umiejętności wychowawczych	K_W08, K_U07 K_U12, K_K05 K_K07	Wzajemne poznawanie się uczestników warsztatów. Poszerzenie wiedzy na temat procesu wychowania. Tworzenie obrazu dorosłej osoby znaczącej. Specyfika potrzeb małego dziecka. Znaczenie emocji w procesie wychowania. Barierę stosowane w komunikacji werbalnej i niewerbalnej. Wybrane sposoby oddziaływań wychowawczych zaczerpnięte z psychologii humanistycznej.
Warsztat zajęć opiekuńczo-wychowawczych	K_W07, K_U06 K_U11, K_U22 K_K01	Miejsca przyjazne małym dzieciom. Miejsca przyjazne rodzinom z małymi dziećmi. Formy, metody i technik pracy stosowane w wybranych miejscach przyjaznych małym dzieciom. Formy, metody i technik pracy stosowane w wybranych miejscach przyjaznych rodzinom z małymi dziećmi. Animacja – zadania praktyczne w wybranym miejscu przyjaznym małym dzieciom i ich rodzinom.
Różnice indywidualne w rozwoju dziecka	K_W03, K_W05 K_U02, K_U03 K_U15, K_K02	Wprowadzenie w problematykę rozwoju człowieka. Wyjaśnienie pojęcia rozwój. Determinanty różnic indywidualnych – wyjaśnienie wpływu czynników genetycznych vs środowiskowych. Wybrane teorie rozwoju psychicznego – ich znaczenie dla wyjaśniania różnic w rozwoju (koncepcja rozwoju osobowości oraz teoria rozwoju psychoseksualnego Freuda, teoria rozwoju psychospołecznego Eriksona, poznawczo-rozwojowa teoria Piageta i Kolberga, teoria zadań rozwojowych Havighursta, teoria społecznego uczenia się Bandury oraz humanistyczna teoria rozwoju osobowości Masłowa). Różnice indywidualne w rozwoju psychicznym – temperament jako modyfikator wpływów środowiskowych – koncepcja temperamentu łagodnego i trudnego Thomasa i Chess. Rola temperamentu w regulacji stosunków dziecka z otoczeniem - podstawowe pojęcia i założenia Regulacyjnej Teorii Temperamentu Strelau'a. Teorie inteligencji - spojrzenie na inteligencję z różnych perspektyw, różne rodzaje inteligencji (intelektualna, emocjonalna, społeczna, praktyczna), związki inteligencji z uwagą, pamięcią oraz procesami uczenia się u dzieci. Inteligencja a zdolności - funkcjonowanie osób z niskim poziomem inteligencji oraz osób wybitnie zdolnych. Style poznawcze dzieci – strategie uczenia się, myślenia, podejmowania decyzji i przetwarzania informacji a typy umysłu.

Podstawy psychologii klinicznej i psychiatrii dziecięcej	K_W05, K_W22 K_U18, K_K02	Wybrane dziecięce zaburzenia emocjonalne: depresja – objawy i zwiastuny depresji, przyczyny i czynniki ryzyka, kierunki oddziaływań, profilaktyka; fobia szkolna, – objawy, rodzaje fobii, etiologia: przyczyny tkwiące w środowisku rodzinnym, szkolnym, przedszkolnym psychofizyczne, kierunki pomocy: w odniesieniu do dziecka, (rodzica, nauczyciela); wybrane metody stosowane w terapii dzieci z zaburzeniami emocjonalnymi: metoda malowania dziesięcioma palcami, techniki parateatralne (technika zamiany ról, teatr palcowy, teatrzyk kukiełkowy, teatrzyk wyboru); Zespół nadpobudliwości psychoruchowej – krótka charakterystyka dziecka nadpobudliwego; kierunki pomocy: specyficzne strategie ukierunkowane na radzenie sobie z objawami ADHD, odrabianie lekcji, wydawanie poleceń, podnoszenie samoceny dziecka z ADHD, praca na pozytywach (pochwały, nagrody, systemy żetonowe), tworzenie i egzekwowanie norm oraz zasad, wskazówki do pracy z dzieckiem z ADHD dla rodziców i nauczycieli.
Opóźnienia i zaburzenia w rozwoju dziecka	K_W05, K_W09 K_W21, K_U02 K_U18, K_K10	Agresja i zaburzenia zachowania – formy zachowań agresywnych i przemocy, miły dotyczące agresji; kierunki pomocy: interwencja w sytuacji „gorącej przemocy”, rozmowa ze sprawcą agresji, zawieranie kontraktów, metody pracy w sytuacji przemocy używanej przez grupę uczniów („Metoda bez obwiniania”), organizacja dnia bez przemocy w przedszkolu i szkole, grupy wsparcia, zmiany w środowisku szkolnym, współpraca nauczycieli z rodzicami. Zalecane działania zapobiegające problemom w zachowaniu dzieci poprzez właściwą organizację przestrzeni, przestrzeganie codziennego harmonogramu, organizację aktywności dziecka i opiekę dorosłych. Nieśmiałość u dzieci – obszary nieśmiałości, formy terapii dzieci nieśmiałych; desensytyzacja i modelowanie, metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, wizualizacja, arteterapia, wskazówki do pracy z dziećmi nieśmiałymi dla rodziców i nauczycieli. Projekowanie zmian w przedszkolu/szkole i w środowisku rodzinnym wspierających rozwój dzieci z zaburzeniami rozwoju emocjonalnego i społecznego.
Prawne i etyczne podstawy opieki i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	K_W14, K_W19 K_W23, K_U12 K_U14, K_K04 K_K05	Przyczyny opóźnień i zaburzeń rozwojowych - czynniki biologiczne, psychologiczne, społeczne wpływające na powstawanie opóźnień i zaburzeń w rozwoju – zdarzenia punktualne i niepunktualne i ich konsekwencje dla rozwoju dzieci. Dzieci z globalnymi zaburzeniami rozwoju – mózgowe porażenie dziecięce, autyzm, zespół Rett’a, zespół Aspergera, zespół Downa itp.. Różne formy upośledzenia umysłowego i towarzyszące temu zmiany w innych sferach funkcjonowania. Najczęstsze zaburzenia emocjonalne we wczesnym dzieciństwie – reaktywne zaburzenia przywiązania, zaburzenia lękowe i obsesyjno-kompulsyjne, zaburzenia nastroju, Najczęstsze zaburzenia snu u dzieci. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej oraz zaburzenia zachowania Podstawowe dokumenty prawne dotyczące opieki i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Charakterystyka i analiza aktów prawnych w zakresie opieki i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Etyka jako dyscyplina filozoficzna. Struktura etyki.

		Etyka ogólna i etyka zawodowa. Etyka zawodowa nauczyciela, wychowawcy, opiekuna dziecięcego. Etyczne podstawy pracy opiekuńczej. Etyczne aspekty opieki nad dzieckiem.
Propeutyka pediatrii z elementami genetyki i neurologii	K_W05, K_W22 K_U18, K_U19 K_K10	Rozwój dziecka w aspekcie medycznym i społecznym oraz jego charakterystyka. Medyczne i społeczne nieprawidłowości w rozwoju dziecka – choroby wieku dziecięcego. Funkcjonowanie dziecka zdrowego i chorego w kontekście medycznym i społecznym. Elementy podstawowej opieki zdrowotnej dziecka. Profilaktyka chorób wieku dziecięcego.
Praca pielęgnacyjno-opiekunicza z dzieckiem	K_W21, K_W22 K_U18, K_U19 K_K08, K_K10	Opieka i pielęgnacja – teoretyczne założenia. Zasady zdrowego trybu życia jako warunek zdrowego potomstwa Przygotowanie do świadomego macierzyństwa. Higiena okresu prenatalnego – zasady bezpiecznej i zdrowej ciąży Prawidłowy rozwój dziecka na poszczególnych etapach rozwojowych. Pielęgnowanie dziecka zdrowego – algorytm postępowania w okresie noworodkowym, niemowlęcym i poniemowlęcym. Pielęgnowanie dziecka chorego – algorytm postępowania w przypadku chorób skórnych, infekcji wirusowych i innych. Postępowanie w stanach nagłych i pierwsza pomoc – procedury i algorytmy stosowane przy zachyśnięciu, oparzeniu, utracie przytomności, skałczeniu itp. Standardy opieki okołoporodowej (na przykładzie funkcjonowania szkół rodzenia, oddziałów położniczych i noworodkowych, poradni laktacyjnych). Standardy opieki i pielęgnacji matych dzieci w wybranych placówkach opiekuńczo-wychowawczych (żłobek, klub malucha, punkt opieki dziennej). Aksesoria i pomoce do bezpiecznej opieki i pielęgnacji małego dziecka (aksesoria do karmienia piersią, karmienia sztucznego, rozszerzania diety, aksesoria do przewijania, kąpeli, bezpiecznego snu itp.), nowości rynkowe w tym zakresie. Objawy, leczenie i zapobieganie najczęściej pojawiającym się problemom zdrowotnych u matych dzieci, wynikających z nieprawidłowej pielęgnacji i opieki (pieluszkowe zapalenie skóry, atopowe zapalenie skóry, pęśniawki, ciemienica, pępek itp.).
Opieka logopedyczna nad dzieckiem	K_W05, K_W22 K_U18, K_U19 K_K01	Rozwój mowy – terminologia, tradycje i strukturalistyczne periodyzacje rozwoju mowy Podstawowe zaburzenia rozwoju mowy na postawie wybranych klasyfikacji – opóźniony rozwój mowy, dyslalia, jękanie wczesnodziecięce. Wybrane zagadnienia terapii logopedycznej na tle oddziaływania logopedycznego.
Rozwijanie kompetencji poznawczych i komunikacyjnych dziecka	K_W08, K_U01 K_U07, K_K01	Diagnozowanie wybranych aspektów środowiska wychowawczego rodziny w kontekście tworzenia dzieciom warunków do prawidłowej realizacji kolejnych zadań rozwojowych przypadających na wiek 0-3. Obszary rozwoju małego dziecka i sposoby wspomagania kompetencji komunikacyjnych i poznawczych. Diagnoza zasobów i trudności rozwojowych małego dziecka z uwzględnieniem sfery najbliższego rozwoju. Znaczenie zabawy we wspomaganiu rozwoju psychoruchowego małego dziecka Nabywanie umiejętności opracowywania indywidualnych programów pracy z dzieckiem i rodziną.

Podstawy pedagogiki zabawy	K_W01, K_W02 K_U03, K_U09 K_U11, K_K03 K_K08	Geneza i podstawy teoretyczne pedagogiki zabawy. Zabawa - ujęcia definicyjne, funkcje i rodzaje zabaw dziecięcych. Podstawowe metody pedagogiki zabawy ze szczególnym uwzględnieniem metod pracy z dziećmi w wieku 0-3 lat. Materiały do zabaw dziecięcych – zabawki naturalne i fabryczne- ich funkcje, sposoby wyboru, wykorzystania i znaczenie w rozwoju dziecka.
Metodyka pracy w zakresie opieki i wielostronnego rozwoju dziecka	K_W09, K_W10 K_W16, K_U01 K_U08, K_U09 K_U10, K_U22 K_K03, K_K07 K_K08	Gry i zabawy ruchowe. Literatura dziecięca. Muzyka i taniec. Plastyka i technika. Stymulowanie rozwoju wrażliwości.
Teoretyczne podstawy wczesnego diagnozowania i wspomaganie rozwoju psychospołecznego dziecka	K_W05, K_W15 K_W21, K_U02 K_K05	Koncepcja wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w rodzinie, żłobku, przedszkolu i szkole i jej metodyczne konsekwencje. Poznanie warunków istniejących w rodzinie/żłobku/przedszkolu/szkole dla realizacji zadań rozwojowych przypadających na wiek niemowlęcy, poniemowlęcy, przedszkolny i szkolny oraz działania/zachowania dorosłych sprzyjające tworzeniu tych warunków. Zjawisko odrzucenia rówieśniczego: istota, wybrane przyczyny i następstwa. Rola dorosłych i rówieśników w powstawaniu zjawiska stygmatyzacji dzieci odmiennych od rówieśników. Nieśmiałość - przyczyny, przejawy, możliwe następstwa, profilaktyka. Agresja - przyczyny, przejawy, możliwe następstwa, profilaktyka. Etyczne dylematy związane z ingerowaniem w warunki rozwoju dzieci oraz sposoby ich rozwiązywania.
Metody wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	K_W03, K_W21 K_W22, K_U01 K_U11, K_K03	Propedeutyka wczesnego wspomaganie rozwoju (definicja WWR, cele, funkcje, zasady, Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju, WWR w świetle prawa). Etapu życia rodziny - szanse i zagrożenia. Problemy rodziny z dzieckiem zagrożonym niepełnosprawnością i niepełnosprawnym. Współpraca z rodzicami - model współpracy rodzice - profesjonalści. Aranżacja przestrzeni terapeutycznej. Metody pielęgnacji małego dziecka stymulujące jego prawidłowy rozwój Zasady sprzyjające budowaniu dobrego kontaktu i współpracy z dzieckiem i rodziną w ramach WWR. Metody i formy pracy pedagoga/terapeuty z rodziną (postawy rodziców, zasoby rodziny, czynniki obciążające rodzinę posiadające niepełnosprawne dziecko, oblicza współpracy z rodzicami, rodzeństwo w rodzinie z niepełnosprawnością). Doskonalenie umiejętności komunikowania się w relacjach z rodzicami wychowanków/podopiecznych. Metody pracy indywidualnej z dzieckiem w ramach zajęć WWR (dzieci z Opinią o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju). Animowanie działań wspomagających rozwój dziecka - opracowanie ćwiczeń do pracy indywidualnej z dzieckiem objętym WWR, z wykorzystaniem samodzielnie zaprojektowanej pomocy dydaktycznej (po analizie Opiniu dziecka o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju i konsultacji z opiekunem grupy). Wprowadzenie w problematykę wczesnej interwencji i wspomaganie rozwoju dziecka. Cele i możliwości wsparcie dziecka i rodziny oraz profilaktyki zaburzeń rozwojowych w
Wczesna interwencja z profilaktyką zaburzeń rozwojowych dziecka	K_W05, K_W21 K_U01, K_U02	

	K_K02, K_K03	ramach projektu „Za życiem” Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością lub zagrożonego niepełnosprawnością od pierwszych chwil życia – kryzys w rodzinie związany z narodzinami i diagnozą. Zasady pracy zespołu Wczesnego Wspomagania Rozwoju WWR. Rola specjalistów zespołu wczesnego wspomagania rozwoju i profilaktyki zaburzeń rozwojowych. Programy współpracy z rodzicami dzieci potrzebujących WWR. Wspomaganie rozwoju małego dziecka w jego najbliższym środowisku – jak można wykorzystać sposoby Marii Montessori. Wspomaganie rozwoju psychomotorycznego metodą Dennisona. Wspomaganie więzi fizycznej i uczuciowej u dzieci i ich opiekunów jako działania profilaktyczne zaburzeń rozwojowych. Proponując do pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Ćwiczenia usprawniające bazowe układy zmysłowe - wspomagające procesy integracji sensorycznej. Pomoc dzieciom z problemami emocjonalnymi i trudnościami w zachowaniu – strategię autoterapeutyczne oraz gry i zabawy przeciwko agresji, ćwiczenia przekształcania konfliktu we współpracę. Programy interwencji wczesnodziecięcej – przykłady zastosowań w profilaktyce zaburzeń rozwojowych. Opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju – przykłady. Dokumentacja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, w tym propozycja konstrukcji (schemat) indywidualnego programu interwencji wczesnodziecięcej dla dzieci z zaburzeniami w rozwoju
Gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna i rehabilitacja ruchowa dziecka	K_W21, K_W22 K_U11, K_U13 K_K10	Rozwój postawy ciała w filio i ontogenezie. Postawa prawidłowa i jej cechy oraz znaczenie dla zdrowia. Rozwijanie ćwiczeń kształtujących nawyk prawidłowej postawy Klasyfikacja wad postawy ciała Anatomiczno-fizjologiczne podstawy ćwiczeń korekcyjnych. Biomechaniczne podstawy ćwiczeń korekcyjnych. Etiologia różnych wad postawy ciała. Ćwiczenia zalecane w poszczególnych wadach postawy ciała. Ćwiczenia zabronione w poszczególnych wadach postawy ciała. Charakterystyka poszczególnych wad postawy ciała. Rehabilitacja w Polsce i na świecie.
Wspieranie środowiska rodzinnego dziecka	K_W06, K_W07 K_W10, K_U07 K_K07, K_K09	Rodzina jako system więzi społecznych i emocjonalnych. Rodzina jako środowisko wychowawcze. Pedagogiczna typologizacja rodzin. Pomoc rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych – wspieranie rodziny. Formy wspierania rodziny (praca z rodziną; pomoc w opiece i wychowaniu dziecka). Asystent rodziny. Pomoc rodziny wspierającej. Placówka wsparcia dziennego.
Podstawy komunikacji alternatywnej	K_W08, K_W22	Możliwości i proces komunikowania się ludzi.

	K_U07, K_K07	Niepełnosprawność a komunikacja. Przyczyny barier komunikacyjnych - grupy użytkowników AAC. Tekst łatwy w czytaniu AAC - komunikacja alternatywna i wspomagająca. Wybrane metody komunikacji alternatywnej wspomagającej: PCS, PECS, piktogramy, MAKATON, CAGAMO, Bliss, Sclera, mima. Wspomaganie komunikacji osób z uszkodzonym słuchem: PJM, SJM, daktylografia, fonogesty, SignWriting. Wspomaganie komunikacji osób niewidomych i głuchoniewidomych: alfabet Braille'a i jego odmiany, alfabet Lorma. Wspomaganie komunikacji osób z afazją: Aphasia Scripts, AphasiaCreate, translator google, aplikacje mobilne, rysunek i notatki kreatywne. Wspomaganie komunikacji osób z autyzmem: portal KRAINA OZA Podstawy metodyki pracy z AAC: diagnoza potencjału komunikacyjnego (KOZK), wybór metody komunikacji, wprowadzanie znaków, konstruowane tablice komunikacyjnej, pomoce, budowanie środowiska komunikacyjnego AAC w edukacji włączającej
Konstruowanie indywidualnych programów wspomagania rozwoju dziecka	K_W07, K_W16 K_W24, K_U07 K_U11, K_U13 K_K08	Niepełnosprawność, dziecko niepełnosprawne. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Rozporządzenie w sprawie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Dokumentacja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Organizacja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Zespół wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Program wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Konstruowanie programów wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.
MODUŁ: RESOCJALIZACJA		
Zajęcia	Kierunkowe efekty uczenia się	Treści programowe
Wprowadzenie do specjalności	K_W01, K_W04 K_W13, K_W20 K_U03, K_U09 K_U10, K_K04 K_K09	Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka teoretyczna i praktyczna. Ogólna charakterystyka rozwoju biologicznego, psychicznego i społecznego człowieka w cyklu życia i występujące w nim zaburzenia a funkcjonowanie człowieka. Normy jako wyznaczniki optymalnego funkcjonowania człowieka w otoczeniu. Uwzględniane kryteria w ustalaniu norm (rozwojowe, statystyczne, społeczno - kulturowo - cywilizacyjne). — Norma a granice tolerancji normy, — Norma a dewiacje pozytywne oraz negatywne, — Norma a zachowania patologiczne Dewiacje pozytywne oraz dewiacje negatywne a zachowania patologiczne płynność czy rozbieżność granic ? Kierunki poszukiwań warunkowań zaburzeń oraz czynniki egzo- i endogenne ryzyka prowadzące do zaburzeń funkcjonowania człowieka w otoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem okresu edukacji jednostki. Normy społeczne (normy moralne, religijne, obyczajowe, zwyczajowe) i ich respektowanie w otoczeniu społecznym. Kontrola społeczna w poszczególnych etapach życia w różnych komponentach środowiska oraz autokontrola Niedostosowanie społeczne i wyklęcenie społeczne;
Psychospołeczne problemy niedostosowania	K_W15, K_W21	

EU-9-US95/2018/2019

społecznego	K_U13, K_U15 K_U18, K_K03 K_K04	Różne ujęcia definicji niedostosowania społecznego; Przyczyny niedostosowania społecznego; Wybrane typologie niedostosowania społecznego; Objawy niedostosowania społecznego; Wybrane modele dojrzalej i niedojrzalej osobowości.
Pedagogika resocjalizacyjna, penitencjarna z elementami pracy socjalnej	K_W01, K_W03 K_W07, K_W011 K_W23, K_U02 K_U03, K_U10 K_K03, K_K02	Resocjalizacja jako przedmiot badań interdyscyplinarnych: Teoria resocjalizacji w strukturze nauk społecznych; Historia rozwoju resocjalizacji w Polsce i na świecie; Teoria i praktyka resocjalizacji we współczesnych prądach nauk społecznych Podstawowe pojęcia w pedagogice resocjalizacyjnej Współczesne systemy resocjalizacyjne Resocjalizacja w ujęciu pedagogicznym: Cele resocjalizacji; Struktura procesu resocjalizacji; Zasady wychowania resocjalizacyjnego; Formy, metody i środki oddziaływań resocjalizacyjnych; Kształcenie resocjalizacyjne; Twórcza resocjalizacja Resocjalizacja w zakładach karnych: Kara kryminalna i kara pozbawienia wolności; Zakład karny jako instytucja resocjalizacyjna; Resocjalizacja penitencjarna – szanse i zagrożenia; Klasyfikacja skazanych (kodeksowa i poza kodeksowa); Readaptacja społeczna w resocjalizacji
Patologie społeczne z elementami kryminologii	K_W05, K_W06 K_W21, K_U01 K_U03, K_K01 K_K08	Wyjaśnienie podstawowych pojęć związanych z patologią społeczną. Rodzaje dewiacji i typy stygmatyzacji. mechanizmy naznaczania. Teorie Etiologiczne Teorie podkultur Kierunek kontroli społecznej Symboliczny interakcjonizm. Koncepcja Eriksona Koncepcja Beckera Reakcja społeczna – norma – dewiacja. Wybrane objawowe formy patologii społecznej - ich uwarunkowania, konsekwencje oraz możliwości oddziaływań profilaktycznych i resocjalizacyjnych: przemoc w rodzinie, z uwzględnieniem przemocy wobec dzieci, uzależnienia, przestępczość
Praca w instytucjach resocjalizacyjnych	K_W08, K_W14 K_W17, K_W18 K_W24, K_U09 K_U19, K_K05 K_K09	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, Policyjne Izby Dziecka, Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich: - rodzaje i organizacja zakładów i schronisk - przebieg i zasady postępowania kwalifikacyjnego oraz wymagania kwalifikacyjne stawiane kandydatom do pracy Przebieg i zasady postępowania kwalifikacyjnego do Służby więziennej ora innych służb mundurowych – podstawowe informacje. USTAWA z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej; zadania i organizacja Służby Więziennej; funkcjonariusz i pracownicy Służby Więziennej (stanowiska i stopnie SW, opiniowanie funkcjonariuszy, zawieszanie funkcjonariuszy w czynnościach służbowych, obowiązki i prawa funkcjonariuszy, odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy).
Psychologia kliniczna	K_W04, K_W05 K_W22, K_U18 K_U22, K_K01 K_K03	Zdrowie psychiczne, sposoby rozumienia normalności. Etyczne problemy psychologii klinicznej. Schizofrenia, zaburzenia typu schizofrenii i urojenia: Zaburzenia nastroju (afektywne) – maniakalne, depresyjne, dwubiegunowe, kryzysy i

		samobójstwa Zaburzenia nerwiczne, związane ze stresem: fobie, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne, PTSD, zespół paniki i lęku uogólnionego, zaburzenia dysocjacyjne Uzależnienia od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, leki): diagnoza uzależnienia w klasyfikacji ICD-10 i DSM-5; fazy rozwoju uzależnienia; współwystępowanie innych zaburzeń; skale do badania natężenia używania substancji psychoaktywnych. Uzależnienie od czynności (m.in. hazard, gry komputerowe).
Dydaktyka szczegółowa Metodyka resocjalizacyjna nieletnich i dorosłych	K_W05, K_W09 K_U03, K_U07 K_U09, K_K01 K_K03, K_K05	Pojęcie metodyki pracy resocjalizacyjnej i jej związek z pedagogiką resocjalizacyjną. Metodyka jako zespół sformułowań metodycznych. Charakterystyka i weryfikacja oraz podstawowe teoretyczne zalecenia metodyczne Analiza rzeczywistości wychowawczej – obiekty wychowawcze, działalność wychowawcza Wychowanie resocjalizacyjne osobowości psycho i socjogenicnej; Techniki wychowania resocjalizacyjnego: antropotechnika interakcji dwuosobowej, antropotechnika grupy oraz antropotechnika środowiska Metody wychowania resocjalizacyjnego: psychotechnika, socjotechnika i kulturotechnika. Metody pracy z osobami z zaburzeniami funkcjonowania społecznego w środowisku otwartym
Dydaktyka szczegółowa Metodyka pracy kuratora sądowego rodzinnego i dla dorosłych	K_W07, K_W14, K_W15, K_W16, K_W23, K_W24 K_U02, K_U03 K_U10, K_U15 K_U19, K_K04 K_U05, K_K07 K_K08	Organizacja kurateli sądowej w Polsce Model kurateli sądowej Obowiązki i prawa kuratorów sądowych Diagnoza w pracy kuratora sądowego Pojęcie diagnozy Etapy i procedura opracowywania diagnozy przez kuratora Rodzaje nadzorów i dozorów oraz etapy pracy kuratora sądowego Metody i techniki pracy kuratora sądowego Rodzaje metod stosowanych w pracy kuratorów Techniki stosowane w pracy kuratorów (techniki oparte interakcji dwuosobowej, techniki oparte na interakcji grupowej) Metody i techniki stosowane w pracy kuratorów dla dorosłych Zasady pracy kuratorów Wybrane zagadnienia prawa rodzinnego i opiekuńczego związane z kuratela, tj.: stosunek rodzino-prawny, w tym: prawo do dziedziczenia, imienia i nazwiska, kontaktu oraz obowiązek wspierania się dzieci i rodziców (obowiązek alimentacyjny) Pochodzenie dziecka oraz sposoby ustalania ojcostwa i macierzyństwa Rodzina zastępcza i adopcyna; Opieka i Kuratela Kuratela dla dorosłych: Rodzaje kar i środków karnych o charakterze probacyjnym Art. 72 k.k. wraz z wynikającymi dla kuratora konsekwencjami zobowiązania skazanego do określonego postępowania Dozór elektroniczny.
Dydaktyka szczegółowa: Rewalidacja	K_W02, K_W15	Rewalidacja, rehabilitacja, terapia i inne pojęcia a resocjalizacja

EU-9-US95/2018/2019

nie dostosowywanych społecznie z innymi niepełnosprawnościami	K_W21, K_W22 K_U09, K_U22 K_K04, K_K05 K_K08	Zaburzenia somatyczno-fizjologiczne i/lub psycho-intelektualne oraz społeczne w wybranych klasyfikacjach. Niepełnosprawności jako przyczyny niedostosowania społecznego i/lub zachowań patologicznych. Wspólne cechy oddziaływań rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych i możliwości ich łączenia z pracą resocjalizacyjną z uwzględnieniem wczesnej diagnozy, kompleksowości, systematyczności, powszechności oddziaływań wraz z ich realizacją w praktyce. Cele i zadania rewalidacji i rehabilitacji a możliwości łączenia ich z celami i zadaniami realizowanymi w resocjalizacji. Podstawowe wytyczne w zakresie oddziaływań rewalidacyjnych i rehabilitacyjnych wraz z powiązaniami tych oddziaływań z pracą resocjalizacyjną.
Dydaktyka szczegółowa: Podstawy pracy asystenta rodzinnego	K_W19, K_W24 K_U10, K_U10 K_U24, K_K04 K_K08	Asystent rodziny w systemie pomocy społecznej Zawód asystenta – istota, obowiązki, zasady pracy Zadania asystenta rodziny, predyspozycje do pracy w zawodzie asystenta, zasoby własne asystenta, zagrożenia w pracy asystenta Współpraca asystenta z pracownikami socjalnym i innymi podmiotami służb społecznych Metody pracy asystenta rodziny (elementy tutoringu) Etapy metodycznego działania asystenta rodziny. Konstruowanie planu pracy z rodziną Diagnozowanie problemów rodziny, rozpoznawanie potrzeb Klienta
Arteterapia w resocjalizacji	K_W16, K_U04 K_U11, K_K03 K_K07	Definicja, cele i funkcje arteterapii. Rys historyczny arteterapii. Arteterapia - podejścia kliniczne. Rodzaje arteterapii. Formy i metody pracy w arteterapii. Arteterapia przez sztuki wizualne. Materiały i media wykorzystywane w arteterapii. Arteterapia i techniki multimodalne. Czynniki terapeutyczne i sposoby oddziaływania w arteterapii. Przebieg sesji w arteterapii grupowej i indywidualnej. Etyka pracy arteterapeuty. Rola arteterapeuty w interpretacji procesu twórczego i samego dzieła. Zastosowanie arteterapii w praktyce. Zasady pracy z grupą, bezpieczeństwo i higiena pracy podczas zajęć. Projekty arteterapeutyczne. Realizacje arteterapeutyczne w praktyce resocjalizacyjnej.
Drama i choreoterapia	K_W15, K_W16 K_U04, K_U08 K_U09, K_U14 K_K07, K_K09	Zapoznanie z metodami dramy w pedagogice i możliwościami ich wykorzystania w resocjalizacji. Drama, psychodrama, socjodrama. Przedstawienie technik dramatowych. Rola tańca i ruchu w kształceniu, wychowaniu i terapii. Wybrane koncepcje choreoterapii. Uwarunkowania pracy choreoterapeuty. Ćwiczenia wprowadzające do pracy metodą dramy. Projektowanie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem wybranych technik dramatowych. Pisanie konspektów zajęć dramatowych. Prezentacja projektów zajęć zajęć dydaktycznych z zastosowaniem technik dramatowych.
Resocjalizacja przez pracę	K_W16, K_W24 K_U04, K_U08 K_U09, K_K03 K_K04, K_K07	Charakterystyka ogólna instytucji wychowawczych, poprawczych, karnych i ośrodków uzależnień Najważniejsze zadania pracy pedagoga – wychowawcy. Przygotowywanie i organizacja zajęć w grupie podopiecznych. Dobór form, metod

		pracy, efekty pracy i ich oceny wraz z umiejętnościami zmian form i metod pracy podczas zajęć. Wykorzystywanie różnych form terapii w pracy z podopiecznymi w organizacji czasu wolnego. Umiejętności wyzwalania aktywności, kreatywności i własnych inicjatyw podopiecznych. Unikanie nudy i monotonii podczas zajęć. Kształtowanie bądź rekonstrukcja cech kultury osobistej u podopiecznych – możliwości i ograniczenia. Motywowanie podopiecznych do automodyfikacji własnych zachowań. Sposoby i umiejętności rozwiązywania konfliktów w hipotetycznych sytuacjach przez pedagoga z przełożonymi, przez pedagoga z innymi pracownikami, przez pedagoga między podopiecznymi. Pokonywanie innych trudności przez pedagoga w pracy w instytucjach resocjalizacji. Możliwości i ograniczenia rozszerzania i pogłębiania wiedzy i umiejętności przez pedagogów resocjalizatorów oraz praca nad sobą
Sport i rekreacja w resocjalizacji	K_W16, K_W21 K_W24, K_U09 K_U22, K_K01 K_K08	Metodyka wychowania resocjalizującego - podstawowe informacje; Cele resocjalizacji przez sport i rekreację Sposoby i formy resocjalizacji przez sport ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów prowadzenia oddziaływań penitencjarnych w zakładach karnych i aresztach śledczych: - specyfika oddziaływań penitencjarnych; - indywidualny program resocjalizacyjny uwzględniający sport i rekreację – przygotowanie
Tworzenie projektów i programów resocjalizacyjnych	K_W10, K_W15 K_W16, K_U01 K_U08, K_U09 K_K03, K_K08	Profilaktyka i resocjalizacja w praktyce resocjalizacyjnej Programy resocjalizacyjne zapobiegające demoralizacji i przestępczości nieletnich i dorosłych realizowane w środowisku otwartym Cele programów resocjalizacyjnych Struktura programów resocjalizacyjnych Tworzenie programów resocjalizacyjnych
Rozwijanie umiejętności interpersonalnych	K_W06, K_W07 K_U07, K_U13 K_K07	Omówienie tematyki zajęć, podanie literatury i warunków zaliczenia przedmiotu. Niespecyficzne techniki i metody w komunikacji zwiększające aktywne zaangażowanie w kontakcie interpersonalnym: -Wprowadzenie do pracy metodą Points of you. -Wprowadzenie do pracy metodą Mindfulness. Elementy Treningu Zastępowania Agresji jako forma pracy i komunikacji z osobami agresywnymi -Omówienie głównych założeń Treningu Kontroli Agresji wg. Goldsteina. . -Trening Kontroli Agresji jako sposób pracy z dziećmi, młodzieżą i osobami dorosłymi. Komunikacja odwrotna. -Trening umiejętności prospołecznych – techniki kształtowania umiejętności społecznych, -ćwiczenia praktyczne, warsztatowe, -Trening kontroli złości ćwiczenia praktyczne, warsztatowe, -Trening wnioskowania moralnego ćwiczenia praktyczne, warsztatowe
Wybrane zagadnienia z socjologii zdrowia z promocją zdrowia	K_W02, K_W06 K_W15, K_W17 K_W19, K_U06 K_U09, K_U10	Sociologia, socjologia zdrowia, choroby i medycyny. Sociologiczne teorie zdrowia i choroby. Podstawowe metody badawcze w socjologii i ich zastosowanie w naukach medycznych i praktyce klinicznej.

	K_U16, K_K02 K_K05	Medycyna a społeczeństwo (sociologia ciała, zdrowie a starość). Społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby. Modele zdrowia i opieki medycznej. Komunikacja społeczna w systemie opieki społecznej. Sociologiczne aspekty starości, umierania i śmierci. Działania z zakresu promocji zdrowia w kształtowaniu świadomych postaw prozdrowotnych. Sposoby monitorowania i promowania zdrowia. Aktualne możliwości finansowania promocji zdrowia. Promocja zdrowia w Unii Europejskiej i szanse jej realizacji według unijnych zasad w Polsce.
Pomoc i wspieranie rodzin	K_W05, K_W06 K_W07, K_W10 K_U02, K_U04 K_U20, K_K01 K_K08	Pomoc, wspieranie, interwencje kryzysowe w rodzinie Uregulowania prawne w zakresie pomocy, wspierania rodzin i interwencji kryzysowych oraz inne ważne wyznaczniki. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy, sposoby pomocy, wsparcia, interwencji kryzysowych. Granice ingerencji w życie członków rodzin. Istota udzielania pomocy, wsparcia rodzinie, interwencji kryzysowych. Współczesna rzeczywistość a życie rodzinne. Zmiany w strukturze rodziny, pełnieniu ról rodzinnych, realizacji funkcji rodziny. Czynniki ryzyka zaburzeń życia rodzinnego. Możliwości pomocy, wspierania oraz oddziaływania zapobiegawcze. Ego- i endogenne czynniki prowadzące do trudności w pełnieniu roli rodzica (opiekuna) w poszczególnych etapach życia dziecka. Pomoc i wspieranie rodziców (opiekunów), a przede wszystkim dzieci. Uwarunkowania konfliktów oraz kryzysów w związkach i rodzinach. Pomoc instytucjonalna i pozainstytucjonalna. Rozwody, rozpady związków nieformalnych, poszukiwania kolejnych partnerów przez rodziców a socjalizacja dzieci. Pomoc dzieciom i rodzicom. Samotne rodzicielstwo trwałe bądź okresowe, napotykanne trudności a możliwości pomocy i wsparcia rodziców oraz dzieci. Zachowania patologiczne w rodzinach i ich skutki - możliwości pomocy, interwencji kryzysowe, i inne działania wspierające.
Podstawy pracy pedagoga szkolnego	K_W03, K_W14 K_U02, K_U14 K_U21, K_K02 K_K03, K_K05 K_K06	Pedagog szkolny – informację wprowadzające, typy pedagogów szkolnych. Cechy osobowościowe i kompetencje pedagoga szkolnego. Przepisy prawa oświatowego ze szczególnym uwzględnieniem tych, które regulują pracę pedagoga szkolnego (zadania pedagoga szkolnego, dokumentacja, pomoc psychologiczno-pedagogiczna). Wybrane problemy dysfunkcyjności rodziny i jej wpływ na funkcjonowanie uczniów w sytuacji szkolnej.
Profilaktyka i resocjalizacja w środowisku otwartym	K_W04, K_W07 K_W15, K_W23 K_U10, K_U11 K_K07, K_K08	Zasady współpracy pedagoga szkolnego z instytucjami w środowisku lokalnym. Resocjalizacja w środowisku otwartym i w środowisku zamkniętym wobec osób łamiących normy prawne oraz osób z innymi zachowaniami patologicznymi. Działalność wychowawcza oraz profilaktyczna w wielu komponentach środowiska otwartego w zapobieganiu zachowaniom patologicznym dzieci, młodzieży i dorosłych. Konieczność łączenia pracy wychowawczej, profilaktycznej i resocjalizacyjnej w środowisku otwartym a możliwości i ograniczenia w tym zakresie.

EU-9-US95/2018/2019

			Stygmatyzacja w otoczeniu osób odbiegających od optymalnego funkcjonowania a działalność wychowawczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną
Terapia w uzależnieniach od środków toksycznych – alkoholu, narkotyków	K_W07, K_W24 K_W25, K_U11 K_U12, K_U17 K_U22, K_K01 K_K03	Podstawowe informacje o alkoholu. Etiologia, fenomenologia oraz skutki biopsychospołeczne uzależnienia od alkoholu (zespołu zależności alkoholowej). Przyczyny podejmowania leczenia. Leczenie z uzależnienia od alkoholu wraz z ustawami i rozporządzeniami w tym zakresie. Cele i zadania terapii i resocjalizacji w uzależnieniach od alkoholu. Etapy leczenia z uzależnienia od alkoholu. Formy, sposoby, zasady, metody leczenia, terapii i resocjalizacji w uzależnieniach od alkoholu w ośrodkach zamkniętych oraz otwartych. Ośrodki otwarte i instytucje zamknięte i inne formy wsparcia w oddziaływaniach terapeutycznych – resocjalizacyjnych w uzależnieniach od alkoholu. Zadania terapeutów w procesie resocjalizacji w uzależnieniach i napotykanne przez nich trudności. Podstawowe informacje o narkotykach. Etiologia, fenomenologia oraz skutki biopsychospołeczne uzależnienia od narkotyków. Młodzież a narkotyki i zasady działalności Monaru. Inne ośrodki zajmujące się osobami uzależnionymi od narkotyków oraz grupy wsparcia. Podstawowe zasady, formy i metody pracy z osobami uzależnionymi od narkotyków. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne, a także indywidualne możliwości jednostki w zapobieganiu powrotności do uzależnienia od narkotyków.	
Terapia w uzależnieniach behawioralnych	K_W07, K_W24 K_U03, K_U06 K_U09, K_U17 K_U18, K_K01 K_K10	Uzależnienie od Internetu (wyjaśnienie pojęcia; przyczyny, objawy i konsekwencje; fazy uzależnienia od Internetu; czynniki sprzyjające rozwojowi uzależnienia od Internetu); Uzależnienie od hazardu (wyjaśnienie pojęcia; teorie wyjaśniające uzależnienie od hazardu; objawy i konsekwencje; czynniki sprzyjające rozwojowi uzależnienia od hazardu, typologie osób uprawiających hazard; mity dotyczące uzależnienia od hazardu); Uzależnienie od pracy (wyjaśnienie pojęcia; przyczyny, objawy i konsekwencje, czynniki sprzyjające rozwojowi uzależnienia od pracy; mity dotyczące uzależnienia od pracy); Uzależnienie od zakupów (wyjaśnienie pojęcia; przyczyny, objawy i konsekwencje, czynniki sprzyjające rozwojowi uzależnienia od zakupów; typologie osób uzależnionych od zakupów); Uzależnienie od telefonów komórkowych (wyjaśnienie pojęcia; przyczyny, objawy i konsekwencje; czynniki sprzyjające rozwojowi uzależnienia od telefonów komórkowych; rodzaje uzależnienia od telefonów komórkowych).	
Terapia w uzależnieniach od jedzenia	K_W05, K_W24 K_U02, K_U05 K_U08, K_U10 K_U17, K_K03 K_K04	Zaspakajanie potrzeby głodu i inne funkcje jedzenia. Anoreksja: Podstawowe informacje o anoreksji: historia, badania nad anoreksją, objawy, anoreksja na tle innych zaburzeń jedzenia, sportowanie obrazu własnego ciała w anoreksji. Typy anoreksji – restrykcyjny (ograniczający) i żarłoczno-wydalający (bulimiczny). Symptomy anoreksji. Trudności w diagnozowaniu anoreksji. Czynniki ryzyka i uwarunkowania jadłowstrętu psychicznego.	

		Biopsychospołeczne skutki anoreksji u jednostki oraz konsekwencje w otoczeniu społecznym. Oddziaływania terapeutyczne, profilaktyczne i pomocowe wobec osób chorych na anoreksję oraz oddziaływania na bliskie otoczenie, w którym ta jednostka funkcjonuje a napotymane trudności w tych oddziaływaniach. Bulimia: Ogólne informacje o bulimii i zachowania jednostek chorych na bulimie. Sprzężenie uzależnień w bulimii. Trudności w diagnozowaniu bulimii. Czynniki ryzyka i uwarunkowania prowadzące do bulimii. Skutki bulimii. Możliwości a napotymane trudności w zakresie oddziaływań terapeutycznych i profilaktycznych oraz pomocowych w zapobieganiu bulimii a napotymane trudności Otyłość: Podstawowe informacje o otyłości. Rodzaje otyłości – udowo- pośladowa, brzuszna, pierwotna, wtórna. Metody stosowane w pomiarze otyłości. Egzo- i endogenne czynniki ryzyka prowadzące do otyłości. Biopsychospołeczne powikłania związane z otyłością. Działania terapeutyczne, profilaktyczne i pomocowe w walce z otyłością i napotymane trudności. Inne zaburzenia w odżywianiu. Ich etiologia, fenomenologia, skutki i możliwości przeciwdziałań. Akceptacja siebie i własnej sylwetki jako podstawa oddziaływań profilaktycznych minimalizujących zaburzenia w odżywianiu. Proponowane innowacyjne rozwiązania przez Studentów w zakresie oddziaływań terapeutycznych, profilaktycznych i pomocowych skierowanych do osób z zaburzeniami odżywiania (debata).
--	--	--

* wypełnia DJOK

Z-ca DYREKTORA
INSTYTUTU PEDAGOGIKI
Paweł Trzós
Dr Paweł Trzós

.....
Podpis prodziekana/z-cy dyrektora
podstawowej jednostki organizacyjnej

EU-F-1595/2018/2018